

V. BUSH PATARE GRIAUTI PRIEŠO PRAMONE

RUSAI SAKO, KAD LIETUVOJE VEIKIA 20,000 PARTIZANŲ

Pabaltijo kraštuose sovietų valdžia laiko 1 MVD ir 7 motorizuotas divizijas

STOCKHOLM, Švedija, vas. 9 d. — Švedų sostinė pasiekusios žinios sako, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos partizanai, norėdami geriausiai suderinti bendrus kovos veiksmus, susijungę, praneša Chicagos dienraščiui spaudo biuras. Pasipriešinimo grupės veikia tikrai Rytinės Estijos miškų srityse, netoli Peipus ežero, bei Kuršių ir Latgalijos apskrityse. Paskutiniu metu minėtos srityse padažnėjo susirėmimai su okupanto karo jėgomis.

Keliuose miestuose ginkluoti vyrai užpuolė sovietų policijos kareivines. Baudžiamieji sovietų policijos būriai netikėtai buvo užplūti ir smarkiai nubausti, o keliose vietose partizanams pavyko pagrobti sovietų valdžios skirtus pareigūnus ir iš Rusijos atsistų agentus. Kelios partizanų grupės savo laiku turėjo būti paleistos dėl amunicijos stokos, bet dabar jos, gavusios ginklų iš kitų apskrityų, ir vėl pradėjo veikti.

GAUSIOS SOVIETŲ KARO JĖGOS PABALTIJE

Pranešėjai tvirtina, kad Pabaltijo srityje sovietų valdžia laiko nepaprastai gausias karo jėgas. Visą laiką Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje stovi šie sovietų armijos vienetai:

7 motorizuotos divizijos, 1 MVD (vidaus reikalų ministerijos slapto policijos) divizija, ir 5 Raudonosios Armijos aviacijos daliniai, kurie naudoja vokiškus žvalgybų lėktuvus, tinkamus sausumai ir jūros pakraščiams tikrinti.

Be jau minėtų dalinių, pakraščius saugo specialūs jūrininkų, artilerijos ir pakraščiu sargybos stambūs vienetai.

PABALTIJE YRA APIE 47,000 PARTIZANŲ

Apskaičiuojama, kad trijuose Pabaltijo kraštuose yra apie 47,000 partizanų. Mahoma, kad Estijoje yra apie 9,000 partizanų, Latvijoje — 18,000, o Lietuvoje — 20,000.

Patys rusai skelbia, kad Lietuvoje dar tebėra apie 20,000 "banditų".

Pranešėjai sako, kad šis sovietų valdžios skelbiamas skaičius nepatvirtintas. Tvirtinama, kad pastaruoju metu partizanų skaičius nuolat auga.

VYRAI BĖGA IŠ KARIUOMENĖS IR STOVYKLŲ

Sovietų policija išvežė į Rusiją šimtus tūkstančių lietuvių, latvių ir estų. Vieni buvo išvežti į tolimą šiaurę, o kiti turėjo dirbti Rytų Rusijoje įsteigtose kolchozuose. Kai kuriems pavyko pabėgti nuo rusų ir pasiekti Lietuvą.

Grįžusieji negali legaliai gyventi. Sovietų policija, patyrusi apie grįžusių tremtinių, tuojau ir vėl jį suima.

Lietuvon grįžę tremtiniai ir stoja į partizanų eiles, kad galėtų patys nuo rusų gintis ir tęsti išlaisvinimo kovą. Į partizanų eiles taip pat stoja vyrai, pabėgę iš Raudonosios Armijos.

PATYS RUSAI SKLEIDŽIA IVAIRIUS GANDUS

Pabalčio kraštuose eina gandai, kad atsiradęs Baltasis Tito. Iš Rytų Vokietijos atėjusios žinios sako, kad Pabaltijo partizanų vadas vadinasi Elmer Hilps. Bet šie gandai nepatvirtinti.

Pabaltijo veikėjai jais netiki. Nustatyta, kad patys okupantai dažnai paleidžiu įvairiausius gandas apie partizanų vadus.

Sovietų policija, leisdama

gandus, tikisi išgauti iš žmonių jai trūkstamų informacijų. Bet Pabaltijo gyventojai jau pakankamai pažįsta okupantus.

Rusai filmus rodo salės sienoms

CHICAGO, Ill., vas. 9 d. — Amerikiečiams gerai pažįstamas auditorius Juozas P. Varkala gavo iš Danijoje gyvenančios savo giminietės laišką, kuriame yra tokios žinios:

"Pas mus į lagerį buvo atvažiuoję rusų politruakai vėl kviesti žmonių važiuoti namo. Ši karta jie atsiėmė iš Lietuvos 1949 m. gamintą propagandos filmą. Jie norėjo parodyti, kaip dabar Lietuvoje visi žmonės puikiai gyvena.

Be į rusų veltui rodomą kino teatrą niekas nėjo. Jie prasėdėjo visą dieną salėje, pasirodę rodyti filmą, bet nei vienas žmogus neužėjo. Nei vienas tremtinis nėjo su rusais kalbėtis, o į savo kambarius atvažiuojusių rusų žmonės neįsileido".

Rusų karo bazės Šiaurės Korėjoje

SEOUL, KORĖJA, vas. 9 d. — Korėjos vyriausybės informacijos įstaiga šiandien paskelbė, kad sovietų karo vadovybė pradėjo statyti karo bazes Šiaurės Korėjoje.

Statybos darbai jau pradėti Wonsan, Chungjin ir Sugjin srityse. Najin ir Unggin srityse eina didelis judėjimas.

Yra pagrindo manyti, kad rusai pasirašė koki nors susitarimą su Raudonosios Armijos pirmąja Šiaurės Korėjai valdžia.

Užsiaugino 30,000 svarų tabako

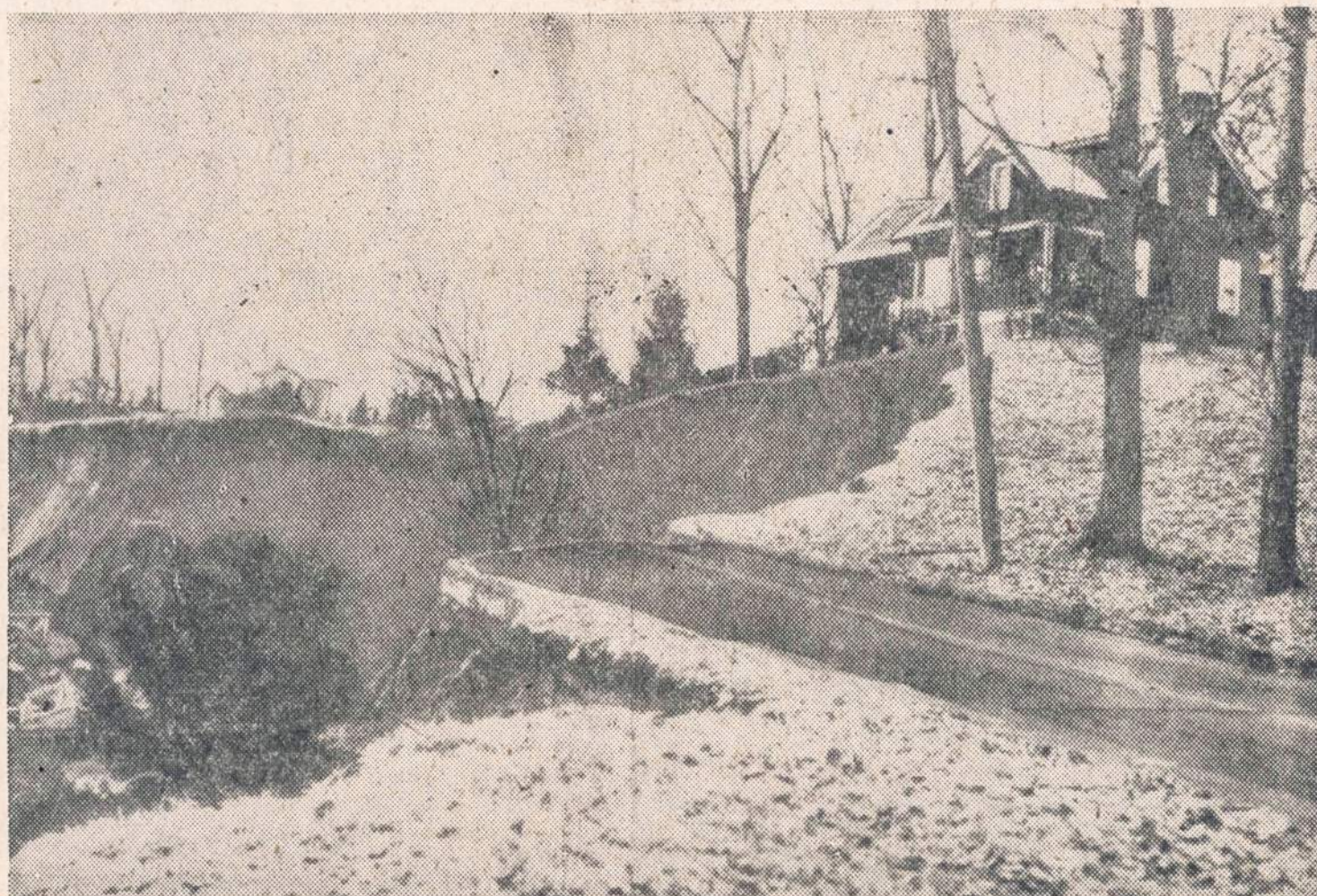
LONDONAS, vas. 9 d. — Tabaką apdirbančios įstaigos sako, kad praeitais metais britai užsiaugino 30,000 svarų pirmos klasės tabako.

Tokį tabako kiekį anglai siuntė į dirbtuves apdirbti. Veikiantieji įstatymai leidžia kiekvienam gyventojui užsiauginti po 25 svarus tabako. Jei jie užsiaugins daugiau, tai turės mokėti valstybei mokestį.

Iš kiekvieno užauginto svaro tabako gali pasidaryti 450 cigarečių.

—Artistė Ingrid Bergman jau vaikšto savo kambaryje. Josios kūdikis sveikas.

Žemė slysta iš pamatų

Brecksville, O., miestelyje vienos pašlaitės šonas nustumtas apie 500 pėdų. Viršuje stovėjęs namas nukentėjo, bet dar nesugriuvo. Name gyvenanti šeima prabudo, kai pradėjo tręškėti sienos ir pamatai slysti. Pradžioje jie nesuprato, kas atsitiko. Apie įvykį patyrė tiksliai iš atvykusių ugniagesių.

KOMISIJA RUOŠIA PRANEŠIMĄ APIE ANGLIŲ PRAMONĘ

Anglikasiai tvirtina, kad savininkai nenori tartis dėl naujos darbo sutarties.

WASHINGTON, D. C., vas. 9 d. — Prezidento Trumano paskirta komisija anglių pramonės faktams patirti ruošia pranešimą prezidentui.

Komisijai įsakyta paruošti pranešimą iki pirmadienio, bet ji nori darbą baigti šiandien.

Komisijos nariai įsitikino, kad nėra jokios prasmės reikalo atidėti. Jie nemano, kad galėtų patirti didelės reikšmės faktų.

LĒWIS NESUSITARĖ SU SAVININKAIS

Vakar-anglikasių unijos vadovybė kelias valandas tarėsi su kasyklų savininkais. Pradžioje manyta, kad jiems pavyks susitarti. Vakare turėta vilties baigti visą reikalą be teismo ir be vyriausybės įsikišimo.

Šiandien atrodo, kad be teismo negalės apsieiti.

Manoma, kad prezidentas Trumanas, dar šiandien gavęs komisijos pranešimą, kreipsis į teismą įsakymo priversti anglikasius dirbti.

ANGLIAKASIAI KALTINA KASYKLŲ SAVININKUS

Anglikasių unijos vadovybė tvirtina, kad kasyklų savininkai sąmoningai ieško priekabių. Panašius pareiškimus padarė ir kasyklų savininkai. Jie sako, kad John L. Lewis nesutinka pasakyti visų norimų sąlygų.

Lewis reikalauja, kad pirmą būtų susitarta dėl pagrindinių sutarties paragrafų, o tik tada būtų pradėti kiti pasitarimai.

Jis nori įrašyti posakį, kuris sako, kad anglikasiai dirbs "kada galės ir norės". Savininkai nori šį posakį išbraukti iš naujos sutarties. Jis buvo pernykščių sutartį.

—Čekų policija suėmė 20 piliiečių, kurie dalyvavo Amerikos misijonierių susirinkimuose ir klausėsi jų pasakojimų.

—JAV ministeris Pragoje pareikalavo vyriausybės informaciją apie suimtus du Amerikos piliečius.

—Ekspertai apskaičiuoja, kad sovietų valdžia turi 12,000 modernių kovos lėktuvų.

Trumanas spres Azijos klausimą

PEARL HARBOR, Havajų salos, vas. 9 d. — Laikraštiniškai užklausk gen. Omar Bradley, tik ką grįžusio iš Rytų Pacifiko, ką jis mano apie komunizmo ekspansiją Azijoje.

JAV karo vadas atsakė, kad ši klausimą turės spręsti prezidentas Trumanas. Laikraštiniškai nenorėjo patirti, ar vertėtų sustiprinti pozicijas Pacifike, kaip jos buvo sustiprintos Graikijoje ir Turkijoje.

Gen. Bradley atsakė, kad šiuos klausimus spres vyriausybė. Kariškiai turi nurodyti panašaus pozicijų sustiprinimo kariškas pasekmes, bet galutinai žodis priklauso valstybės prezidentui.

Ispanijos gyventojai badauja

MADRIDAS, Ispanija, vas. 9 d. — Jau kelintas metas Ispanijos gyventojai badauja tikrai to žodžio prasme. Nacių ir italų pagalba laimėjęs pilietinį karą diktatorius žadėjo pakelti krašto ūkį, bet nepajėgė.

Ispanijoje dirvonuoja didžiausi žemės plotai. Latifundijų savininkai neduoda žemių žmoniems. Republika rengėsi priversti žemės reformą, bet karininkai, dvarininkų pakurstyti, sukilo ir sustabdė reformą.

Specialistai apskaičiuoja, kad Ispanijai reikia 20,000 traktorių, 100,000 mūly ir didelių kiekių trąšų. Diktatorius neturi pinigų šioms dalykams nupirkti.

—Italijoj komunistai įsakė darbininkams streikuoti 15 minučių. Tai esąs protestas prieš žuvusius 6 darbininkus.

—Atstovų rūmai nutarė pridėti pašto reikalus 130 milijonų dolerių. Jie nutarė pakelti atvirkšto mokesčio iki 2 centų. Iki šio mėto mokėjome po 1 centą. Be to, jie liepia pakelti mokesčio už prekybinių spausdinių persiuntimą. Projektas persiųstas į senatą.

—Jei rusai sutiktų bendradarbiauti, tai būtų galima sustarti dėl taikos, — vakar pareiškė prezidentas Trumanas. Bet jis tuojau pabrėžė, kad J. A. V. nesirengia keisti Barucho plano natsatyti dėsnių.

—Karo vadovybė išsiuntinėjo pramonininkams pranešimą apie dirbtuvių statymą. Kariai pataria jas statyti toli nuo strateginių centrų.

Vėliausios Žinios

—Vienas teisėjas, išklauskęs darbo santykių komisijos skundą prieš anglikasių unijos vadovybę, vakar įsakė John L. Lewis nevertoti neteisėtų priemonių darbo sutarčiai gauti. Teisėjas sako, kad įsakymas dirbti tiksliai tris dienas yra priešingas laisvai derybų eigai.

—Kitas teisėjas įsakė anglikasių unijos vadui imtis priemonių anglių gamybai tęsti.

—Prezidento paskirta komisija pranešė Trumanui, kad dabartinis metu kasyklų savininkai nesutaria su anglikasiais. Komisijai atrodo, kad joki pasitarimai neduos teigiamų rezultatų. Tuo tarpu prezidentas Trumanas pareiškė, kad jis neturi teisės paimti kasyklų. Karo metu vyriausybė gali jas paimti, bet taikos metu tokių teisių ji neturi. Prezidentas pareiškė, kad tokių teisių jis ir nenori.

—Šiandien Londone Dr. Klaus Fuchs turės aiškintis teismui. Jis teikė rusams informaciją apie atomo bombos gamybą.

—Gen. Douglas MacArthur vakar pranešė japonų premjerui, kad Japonija gali atidaryti savo konsulatą New York, Los Angeles, San Francisco ir Honolulu miestuose. Japonų premjeras padėjo už šias privilegijas. Japonai nori atgauti užsienio prekybą. Amerikos karo vadas pageidauja, kad ir kitos valstybės leistų japonams atidaryti savo konsulatų.

—Vakar vakare sovietų valdžia atšaukė 500,000 komunistų suvažiavimą Berlyne. Pareiškimas sako, kad minėtas komunistų suvažiavimas galėtų išprovokuoti karą, sovietų vyriausybė nenorinti taikos.

—Jei rusai sutiktų bendradarbiauti, tai būtų galima sustarti dėl taikos, — vakar pareiškė prezidentas Trumanas. Bet jis tuojau pabrėžė, kad J. A. V. nesirengia keisti Barucho plano natsatyti dėsnių.

—Karo vadovybė išsiuntinėjo pramonininkams pranešimą apie dirbtuvių statymą. Kariai pataria jas statyti toli nuo strateginių centrų.

NĖRA JOKIOS RIMTOS APSAUGOS NUO PRIEŠO ATOMO BOMBŲ

Aviacijos ekspertai tvirtina, kad šiandien rusai gamina nepaprastai daug lėktuvų

WASHINGTON, D. C., vas. 9 d. — Nėra jokios rimtos apsaugos nuo priešų atomo bombų, šiandien pareiškė kongreso komitetui mokslininkas Vannevar Bush, kuris karo metu vadovavo naujiems JAV mokslo išradimams ir ieškojo priemonių pritaikyti juos praktikoje.

Jis tvirtina, kad tuo tarpu dar nėra jokios priemonės, kuri suvaldytų paleistą bombą. Niekas negalės sustabdyti amerikiečių paleistų bombų, bet amerikiečiai taip pat negalės sustabdyti priešų paleistų bombų. Jei JAV priešas jau gamina atomo bombas, tai jis galės jas išmesti Amerikos pramonės centruose.

—Vienintelė rimta priemonė prieš bombas sustabdyti — tai priešų pramonės centrų naikimas, — kongreso komiteto nariams pareiškė mokslininkas. — Jei bus išgriauti tie pramonės centrai, kuriuose atomo bombos yra gaminamos, tai tada bombos negres Amerikai.

Šis mokslininko pareiškimas nustebino visus komiteto narius. Vieni jų pasitiekė priešlėktuvinėmis patrankomis. Kitiems atrodė, kad radaro pagalba galima sulaukyti artėjančių lėktuvų. Tretieji manė, kad greičiau lėktuvai pajęs laiku sustabdyti.

SOVIETŲ POLICIJAI LIEPTA UŽIMTI VAKARŲ BERLYNĄ

Nutarė sustiprinti Vakarų Berlyno policiją, kad galėtų palaikyti tvarką sostinėje

BERLYNAS, vas. 9 d. — Waldemar Schmidt, sovietų sektoriaus policijos viršininkas, šiandien įsakė policininkams pasirosti užimti visą Berlyną.

Jis nori, kad Berlynas suvažiavęs komunistinis jaunimas galėtų paroduoti po visą miestą. Rusai gegužio 28 d. šaukia į Berlyną 500,000 komunistų. Schmidt nori, kad tuo metu Berlynas jau būtų visiškai komunistų kontrolėje.

Šis Schmidt įsakymas išsiuntinėtas visiems policijos vadams ir atspausdintas rusų kariuomenės dienraštyje "Taegliche Rundschau".

SAJUNGININKAI SUSTIPRINO BERLYNO POLICIJĄ

Sajungininkai, patyrę apie sovietų policijos viršininko įsakymą, tuojau sustiprino Vakarų Berlyno policiją.

Jeigu Berlyno policija nepajėgtų atstatyti tvarkos, tai tada sajungininkų karo jėgos ją atstatytų.

Sajungininkai nenori tikėti, kad sovietų valdžia griebtusi tokių provokacijų, bet kitaip negali išaiškinti pradėtos kurstymo kampanijos. Sajungininkai nebus užklupti netikėtai.

—Geležinkeliečiai nutarė įgalioti unijos vadovybę skelbti streiką, jei nepavyks susitarti dėl didesnių algų.

—"Missouri" kap. Brown tris kartus buvo įspėtas neplaukti plaukiama kryptimi, bet jis nekreipė į tai dėmesio. Jis liepė keisti kryptį tiksliai tada, kada patyrė, kad laivo sraigtas jau yra dumble.

Italai negaus karaliaus pinigų

LONDONAS, vas. 9 d. — Italų vyriausybė norėjo gauti Londone laikytus buvusio karaliaus Emanuelio 4,200,000 dolerių, bet bylą pralaimėjo.

Hambro banke gulį pinigai, matomai, bus išdalyti buvusiam karalienei Elenai, josios sūnui Umberto ir trims Emanuelio dukterims.

Italijos advokatai įrodinėjo, kad Anglijos bankai neturėję teisės imti karaliaus pinigų, bet teismas atmetė šitokią galvosėną. Bankas pasižadėjo sugauti karaliaus pinigus, niekas neturi teisės tais pinigais naudotis.

Attlee ir Churchill sako kalbas

LONDONAS, vas. 9 d. — Premjeras Clement Attlee ir konservatorių vadas Winston Churchill šiandien pasakė rinkimines kalbas.

Churchill sako, kad darbiečiai bereikalingai gasdina Anglijos gyventojus nedarbu. Tuo tarpu Attlee mano, kad nėra jokių prasmės taisyti melagingus konservatorių vado pareiškimus.

Attlee yra įsitikinęs, kad krašto gyventojai žino tikrovę, skleidžiami melai jų nepaveiks.

—Dr. Vannaev Bush patarė skirti daugiau pinigų tyrinėjimams.

RAUDONOJI PREKYBA

Italijoj komunistams nepavyko įsivalyti. — jie visais frontais ten prakišo. Dabar pradėjo jie verstis prekyba. Tenka kaip nors maitintis ir savus penktos kolonos narius išlaikyti.

Romoj einas anglų kalba laikraštis paduoda labai idomių žinių apie tą raudonąją prekybą.

Visoj Italijoj komunistai turi 30 kontroliuojamų įvairių prekybos firmų. Tos įvežio ir išvežio prekybos firmos veikia Romoj, Milane, Turine, Florencijoje ir Trieste. Tų firmų prekiaujama su Lenkija, Bulgarija, Čekoslovakija, Rumunija ir SSSR. Į Italiją iš čia saktų kraštų įvežama įvairios žaliavos arba pusiauabrikatai, kaip parafinas, alyva, popiermalkės, o iš Italijos į tuos kraštus eina daugiausia geležies ir plieno išdirbiniai pavydais įvairių motorų, daugiausia įvairiems laivams ir kita kas stambesnės pramonės įrengimams būtina.

Pereitais metais tos firmos padarė arti šešių milijonų dolerių apyvartos. Italijos ūkiskame gyvenime tai didelė apyvarta. Tos viešiančios prekybos firmos kiekvienam miestelė sudaro vieną junginį su atitinkamais pavadinimais, kaip štai: "Itarco", "Simes", "Keramia", "Imes in Milan" ir panašiai.

O jau visi tie junginiai suena į Raudonąsias Namus Romoj. Čia eina centralinis atskaitymas, bet visi užsakymai ir valiutinės operacijos atliekamos Šveicarijoje. Čia visos tos valstybės turi savo prekybinius atstovus, kurie išlaiko savo kontorą su didelių skaičiumi tarnautojų. Tai Šveicarijoje veikia dabartinės Lenkijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Bulgarijos, Vengrijos ir SSSR prekybinės atstovybės.

Tos prekybos centras perkeltas Šveicarijoje tais sumetimais, kad nuslėpti visus galus. Net Italijos vyriausybės atitinkamos įstaigos neturi tikrų žinių su kuria iš čia išvardytų kraštų tikrai eina prekyba ir kuria suma, nes galutinai atskaitoma Šveicarijoje.

O svarbiausia štai kas: tos prekybos grynai pelno 75% eina Italijos komunistų partijos naudai. Ir iš viso rusai bolševikai Šveicarijoje turi įvairias savo kontorą, kurios nematoma siūlais jungiasi su V. Europoje veikiančiomis bolševikiškomis kolonomis.

Dėl įvairių valiutų svyravimo ir jų nepastovumo komunistinio judėjimo centrui būtų labai nepatogu savo padalinius svetimos valstybės veikiančius šelpti.

Čia pagalbon ateina toji raudonoji prekyba, kuri yra italų komunistų pastangomis įkurta. Šveicarijos bankai kol kas turi didesnę ir geresnę bankines operacijas.

Štai kodėl Šveicarija visokiems būdais ir įvairiomis priemonėmis stengiasi nusikratyti tremtinių. Tos raudonosios prekybos agentai saugiau ir smagiau jaučiasi, kai niekas svetimas jiems po kojų nesi-painioja, o ypač buvę jų kraštų piliečiai.

Nėra abejonės, kad panaši raudonoji prekyba veikia ir kituose kraštuose, o taip pat ir JAV. Gal visur kitur jei plačiau nepavyko dar įleisti šaknis, o gal kitur toji raudonoji prekyba gerai užsimaskavus, tai viešai mažai kas apie ją žino.

—P. B.

Mūsų kultūros bare

—Grafikas T. Valius, dabar gyvenęs jau Kanadoje, ruošia Montrealy savo kūrinių parodą. Parodoj bus išstatyti 38 medžio ir linoleumo raiziniai, o taip pat keletas knygų su jo monografijomis.

Paroda bus atidaryta vasario 16 d., tos dienos šventės proga. Dailininkas T. Valius yra baigęs Kauno Meno mokyklos grafikos skyrių. T. Valius gyven-damas tremty taip pat buvo su-ruošęs savo darbų parodą ir ne vieną, o keletą jų. Vokiečių spauda labai palankiai rašė apie jo kūrybą.

—Mėnesinis kultūros žurnalas "Aidai" iki šių metų pradžios ėjo V. Vokietijoje, dabar jis perkeltas į JAV, čia tą žurnalą leis vienuoliai pranciškoniai. Vienioliams pranciškionams pradedant 1944 metais čia pavyko įsikurti. Jų vienuolynas įkurtas Green (Maine), kur jie pirkto namą ir žemės sklypą. Jie žada savo veikimui pasirodyti ir Kanadoje.

Žurnalas "Aidai" yra lietuvių katalikų ideologijos laikraštis.

—Montrealy veikia lietuvių mokykla, mokytojo P. Ališausko vedama. Mokyklą mokomi tie dalykai, kurie vietos mokyklose nedėstomi, tai yra lietuvių kalba, Lietuvos istorija, Lietuvos geografinė ir kita. Mokyklą lanko 16 mokinių.

Vakaru Australijoje žada įsikurti nuolatinis baleto teatras. Kadangi keletas lietuvių ir lietuvių baleto teatro artistų jau yra Australijoje apsigyvenę, tai jie tikisi visi į tą teatrą paklikti. Tai lietuvių baleto teatro artistai sudarys Australijos baleto teatrui pagrindą.

—Dar prieš Kalėdas turėjo pasirodyti New Yorke naujas

Automobilių Paroda

42 metinė automobilių paroda bus 18-26 d. vasario International Amphitheater, Halsted ir 42 gatvės. Bus parvaizduoti ne tik šių dienų moderniniai automobiliai, bet ir jų raida. Be to, bus scenos vaidinimų, dalyvaus 19 pirmiesių grožio karalienių ir kt. Paroda atdara nuo 11 ryto iki 11 val. nakties, o vaidinimai tęsis 3:30—9:00 v. vak.

laikraštis "Lietuvių Kelias". Jį žadėjo leisti Lietuvių Kultūros fondo Centro valdyba. Redaktoriais turėjo būti L. Dovydenas, H. Blazas ir J. Petrėnas. Iki šiol jis dar neišėjo.

—Australijos lietuvių rūpinasi pas save įgyvendinti Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. —"Aidai" Nr. 26 dėl Pasaulio Lietuvių Bendruomenės štai ką rašo:

"Blogiau reikalai stovi JAV, čia besireiškia tarp politinių grupių gana primityvus santykių aštrumas, iš dalies nutautėjimas ir tuščias pasipūtimas gali visų lietuvių bendrą reikalą sugriauti".

Toliau tas žurnalas linki, kad ALT tą klausimą teigiamai išrištų ir kad atskiros organizacijos neatstytų klausimo ultimatyviai, nes ultimatumai prie bendro susipratimo nepri-veda.

—Iki šiol ėjęs "Kalifornijos Lietuvis" nustojo ėjęs, o jo vietoj išėjo "Lietuvių Dienos".

"Lietuvių Dienos" žada būti gausiai iliustruotu žurnalu. Jo pirmas numeris jau pasirodė. Jis spausdintas Pittsburghe, Pa. Laikraštis gausiai iliustruotas, geras popieris. Bendradarbiais jame pasireiškė katalikų ideologijos spaudos bendradarbiai.

—V. Vokietijoje anglų zonoje anglų patvarkymų iki šiol visos buvusios lietuvių tremtinių išlaikomos mokyklos uždarytos ir tėvams patarta vaikus leisti į vokiečių mokyklas.

Tenka spėti, kad anglai taip pasielgė vokiečių inspirovoti, nes vokiečių savivaldybės lietuvių

mokykloms nenoriai užleisda-vo patalpas ir kreivai į tas mokyklas žiūrėjo.

—Kanados lietuvių gausesnėse kolonijose eina gyvi pasitarimai dėl Pasaulio Lietuvių Bendruomenės įgyvendinimo.

—Anglijoje iki šiol ėjęs laikraštis "Britanijos Lietuvis" darė skurdų išpuolį. Dabar jis naujai persitvarkė, padidėjo ir naujų bendradarbių įsigijo.

—Komunistų kontroliuojama visuotinioji darbininkų konfederacija kviečia prancūzų arsenalų darbininkus skelbti 24 valandų streiką ir reikalauoti didesnio atlyginimo. Ji pataria ir automobilių pramonės darbininkams streikuoti.

ateitis

The Ateitis Dancers have added something different to their repertoire of completed performances. They have now successfully performed at one typical Lithuanian wedding reception (by invitation) in Marquette Park colony, complete with kugelis, kilbasai, and all the pride.

As of this week, we are starting our own state-wide tour of the season, namely, to Evans-ton on Friday, to acquaint the people of that community with the dances of Lithuania. After a few weeks our traipsing troupe will then proceed to Barrington, Ill., to the annual Barrington Folk Festival, where we already have hung our laurels three or four times.

Our popular instructor, Vyts Beliajus, who is on tour more than he is at home, has departed again, this time for New York City, via Ann Arbor, Mich., Buffalo, N. Y., and points east. He will stop at the points to inform the uninformed of the finer points of folk dancing. Then, in New York, he will be honored at a folk-dancers banquet for him, and further on the curriculum will super-vise recordings of folk dances.

In the interim, we are training for our steadily approaching spring concert; we practice twice as hard and twice as long each week, and if we don't collapse by the crucial date, you folks should see the best array of dancing of the year. Want to bet? Take us up—the date is April 23, place—Sokol Hall, hour—p. m. We'll be seeing you then!

—F.G.D.

—Kovos laivas "Missouri" šiandien vėl išplaukė į jūrą. Lai-vo vadovybė įsakė jam paplaukioti porą dienų.

NAUJIENOS

PIRMAS IR DIDžiausias LIETUVIŲ DIENRASTIS AMERIKOJ

NAUJIENOS visuose Amerikos miestuose ir užsienyje turi savo korespondentus ir nepaprastų gabumų rašytojus, žurnalistus.

NAUJIENOS duoda vėliausias, tikriausias ir geriausias pasauli-nes, nacionalines bei vietos žinias, straipsnius ir paveikslus.

NAUJIENOS talpina išvietintųjų lietuvių šeimų, giminių bei pažįstamųjų paieškojimus ir jų atsisaukimus į savo tautiečius.

NAUJIENOS nemokamai spausdina lietuvių draugijų, klubų ir organizacijų pranešimus, atsisaukimus ir korespondencijas.

UŽSIRASYKITE NAUJIENAS ŠIANDIEN PAT.

Prenumerata: Amerikoje ir Kanadoje \$7.00, pusei metų \$3.50; Chicagoje \$9.00, pusei metų \$4.50; Užsienyje \$10.00, pusei m. \$5.50.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Ill.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.

Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienį. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Saukite: Yards 7-7381.

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Auksinės Šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, bal-tųjų, sėklos nubė-gimo, gimdos nu-slugimo, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drugio, nuo kepenų gedimo, nuo skil-vio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos. Auksi-nės Šaknelės veikia tiksliai ne-sveiką kūno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytas, bet taip sakoma visokiose dak-tariškose knygose. Puodukas sutrintų Aukšinių Šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergan-čias kūno dalis. Svaras Auksi-nių Šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, uncija kainuo-ja \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

BAIKITE SAVO KANČIAS

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, skausmą su šiomis slaptomis formulėmis, ku-rios ėjo iš kartos į kartą. Sudėti-s grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2— (\$1.25) — sėkmingai vartoja-ma nuo reumatizmo, artrito bei lumbago daugelio dėkingų žmo-nių.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5— (\$1.25) — nuo galvos slogos, si-ar-bata turi cininos žievės ir tuoj veikia.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12 — (\$1.25) — nuo kosulio ir krū-tinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti.

Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17 — (\$1.00) — GARSIOJI Skilvio Ar-bata teikia greitą rezultatą skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE— (\$1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus, kai vartojama nuo neuritės, sciaticos, reumatizmo ir artrito, krūtinių, nugaros skau-dėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drebulio, slogų ir šaltų kojų. Staiga susi-geria ir oda ir ilgai laikosi šilima. Sveikina ir akstina kraują apy-taka, tokiu būdu išblaško kūne susirinkusius nuodus.

Atleikite arba atsiųskite "money order". Gaunama geresniose ap-tiekose arba Wieboldt krautuose

Z. G. STANIS
COMPANY

2822 Archer Ave.
CHICAGO 8, ILL.

"NAUJIENOS" — neįsėmiamas ži-nyno ir išminties šaltinis. Skaitykite tas ir kitus žiniatinkes skaityti

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikas jūsų garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervuo-tumo, skaudamą akių karštį, atitai-so trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas da-romas su elektrine parodancia ma-žiausias klaidas. Speciali atida at-kreipiamą į mokyklos vaikus.

Vaiznuoją į namus. Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Seredomis iki 6 valandos vakaro, o Nedėlioj pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaiso-mos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone Yards 7-1373

DR. E. MARKUNAS

Lietuvis Optometristas

6859 SO. WESTERN AVE.

Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien Trečiadienį popiet pagal susitarimą Ofiso telefonas WALbrook 5-6859 Rez. telefonas: WEntworth 6-4568

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas

7054 SO. WESTERN AVENUE

Telefonas WALbrook 5-4353

Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien išskiriant ketvirtadienį, šėst. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, iš-taiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika paleng-vina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys sąsąjara ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrėte skai-tyti, užleikite pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekaimius.

Antras aukštas.

4654 SO. ASHLAND AVENUE

Telefonas Yards 7-6616.

Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patirtis

Tel. Yards 7-1829

Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso

Ofisas ir Akių Dirstuvė

3401 SO. HALSTED STREET

Kampus, 34th Street

Valandos nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8

Trečiadieniais nuo 10 iki 12. Šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. MICHEL

OPTOMETRISTAS

Silpnos ir pažeistos akys turi būti tuojau pataisytos

Akių silpnumas yra gamtos pasarga, Vartojimas kreivų ir nepriteiktų akinų, nėra sveika jūsų nervams arba akims. Šis patarnavimas veltui, jos turi būti tuojau prižiūrimos.

Dr. A. Michel visiškai išegaminuos jūsų akis, paaiškins ir patars jums apie jūsų matymo problemas.

Kreivas akis pataisoma.

Akiniai rūpestingai pritaikomi.

3201 WEST 63rd STREET

Pietvakarų kamp. 63rd ir Kedzie.

antras aukštas

Telefonas: WALbrook 5-6118.

Ofisas atdaras kasdien 9:30 val. ryto.

Garsinkitės "N-nose"

Chicago's Lietuvių Skautų-Skaučių PARENGIMAS

ŠEŠTADIENI, VASARIO (FEBRUARY) 11-tą D., 7 VAL. VAKARE

CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE, 3133 S. HALSTED STREET

Programoje dalyvauja: 1) sol. P. Bičkienė, 2) Amer. operos sol. A. Brazis, 3) skautų-čių choras ir taut. šokėjų grupė, 4) skantai-ės su pasirodymais.

Po programos šokiai. Groja Byansko orkestras. Įėjimas \$1.00 su taksais. — Maloniai kviečiame visus aplankyti šį gražų lietuvių jaunimo parengimą. —

Solistams akompanuoja muzikas Švedas. — Duryrs atdaros nuo 5 valandos vakaro.

—RENGEJAI

ŠEŠTADIENI, VASARIO (FEB.) 11 DIENA

(Sekmadienį, Vasario 12-tą d. — ŠOKIAI)

Pradžia 9-tą valandą vakare.

Įėjimas 75 centai

KAUKIŲ BALIUS

Rengiamas TREMTINIŲ NAMUOSE

2244 West 23rd Place

Tel. — Virginia 7-8893

GROS DIDELIS ORKESTRAS!

Salė atidaryta 7-tą val. — Lauksime visų!

Stalus prašome visų užsisakyti iš anksto—nelaukite

Nuoširdžiai kviečiame visus kuoskaitlingiausiai dalyvauti šiuose šokiuose ir gražiai laiką praleisti su visais susirinkusiais svečiais.

RENGEJAI

Rockford, Ill.

Trumpos žinios

SLA 77 kuopa vaidins "Salo-mėją Nerį", A. Poškos 2 akty tragediją. Režisuoja A. Poška. Vakaras bus vasario 12 d. Labor Temple salėje. Be to, dainuos L. Jaroško oktetas pirmą kartą Rockforde.

Kultūros Draugijos Moterų skyrius rengia vakarą vasario 18 d. Bus rodomi kovos su vėžio liga paveikslai visiems dovanai. Pageidautina, kad visi dalyvautų.

Bendrojo Am. Lietuvių Fondo metiniame susirinkime buvo išklausti pranešimai ir išrinkta nauja valdyba: pirmininkas Juozas Bacevičius, sekretorius P. A. Deltuva, išdėstas J. Kasputis. Iš pranešimų paaiškėjo, kad 1949 m. draubūzj surinkta su viršum tūkstantis svarų ir per fondo skyrių pasiūsta nemenka auka.

Am. Lietuvių Tarybos skyrius turėjo savo metinį susirinkimą. Išrinkta nauja valdyba: pirmininkas Steponas Kiešytis, sekretorius P. A. Deltuva, išdėstas J. Kasputis. Pereitais metais buvo daug nuveikta ir surinkta nemaža pinigų. Skyrius prisidėjo gausiomis aukomis Lietuvos reikalams. Ir dabar deda pastangas paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 19 d. Šiems metams numatyta plati programa.

Mūsų lietuviai jaunuoliai turėjo savo susirinkimą ir paskvietė svečių DP jaunuolių. Paaudota iš izdo BALF-ui \$25 ir lietuvių senelių prieglaudos namui Čikagos priemiesty \$25. Tai gražus jaunuolių gestas. Po susirinkimo buvo užkandžiai, veišės ir šokiai. Daugumas jaunuolių priklauso Kultūros Draugijai, ten vyksta visokios pramogos ir susirinkimai bei choro praktika nemokamai. Taigi turime džiaugtis turėdami Kultūros Draugiją, kur yra visų mūsų centras, ypač, kad mūsų vaišės ir šokiai. Daugumas jauniečių, susipažinti ir darbus gauti per draugijos narius, susišėkoti kambarius ir gauti patarimų.

žvalgas

Scranton, Pa.

Tėvynės-Mylėtojų Draugijos pėdsakai

Pasitaikė proga aplankyti ketletą Pennsylvanijos miestų, kaip tai Wilkes-Barre, Shenandoah, Pittston ir kitus, renkant medžiagą spaudai ruošiamai knygai "Lietuviai po Pennsylvanijos kalnais".

Teko sutikti daugiausia senosios kartos lietuvių, nes jauni-mas jau atiltoles nuo to, kuo se-noji karta džiaugėsi, gyveno, liūdėjo.

Šia proga tenka pažymėti gy-vą ir gilų patriotizmą senųjų lietuvių, gyvą domėjimąsi lietu-vių ir Lietuvos reikalais. Juose gyvas lietuviškas nuoširdumas, sveitinimas, ne viską pinigų matuojantis visuomeninis veik-lumas.

Dauguma jų paliko Lietuvą prieš 40-50 metų, atsimena pie-mens ar pusbernio galva, bet ji jiems šviesi ir šaurinė žvaigždė, geriausio nusiteikimo valando-se jie tuojau grįžta į tėviškę: "tai, matai, kai buvau Varėnoje, per šventą Petrą, tai kad su-žvengs Mateikos kumelės, o aš su bėriu lenkių..."

Nušvinta angliakasio veidas, regis, tai jau bus rasta geriau-sia kalba, užkliudyta geriausios dienos, kai eisim į Vilkaviškį, Varėną, Luokę ar kitur.

Net vaikuose, kurie tėvų žė-mės nematė, tik lyg pasakų kraštą vaizduojasi lyg pasako-jimuose, — atspindį tėvų gilus jausmas savo gimtinei, savo tė-vų, bočių gyvenimui.

Daug pavardžių tektų sumi-nėti, bet šia proga negaliu ne-paminėti M. Kuprio, D. Tamoio,

A. Galinsko, A. Banišausko, Pa-girskio, kuriuos sulikau Penn-sylvanijos miestuose, nors jau gilios senatvės, bet tokius gyvus ir jaunus lietuviška dvasiją.

Giliau pasiekus, randi pas daugelį senosios kartos lietuvių gana gausius knygų lobius, ir vis tai daugiausia Tėvynės My-lėtojų Draugijos leidiniai. Tėn-ka stebėtis, kaip anuose metuose, kai darbas buvo sunkesnis, gyvenimo sąlygos žymiai blo-gesnės, tačiau suspėta paskaityti knygą, už ją, palyginant, žymiai brangiau sumokėta, negu dabar. Ir tai atliko vargingos, tamsios Lietuvos stūnų ir dukros.

Tenka stebėtis, kaip mes esa-me atsilikę nuo lietuviškos kny-gos. Taipgi reikia lenkti galvą prieš Tėvynės Mylėtojų Drau-giją, kuri anuose metuose išpla-tino tiek ir tokių gerų knygų. Kad nors dalį to visko šiandien!

—L. Dovydenas.

Detroit, Mich.

Tautinių šokių grupė tautų baliuje

Š. m. vasario mėn. 11 d., 9 val. vakare International In-stitute ruošia tautų balių, kuris įvyks Masonic Temple Crystal salėje. Į tą balių yra pakviesta lietuvių tautinių šokių grupė. Kiek teko patirti, grupė jau pa-sižadėjo tame didžiuliam tautų baliuje dalyvauti.

Šokėjams tenka palinkėti ge-rausios sėkmės, o Detroito lie-tuviškai visuomenei skaitlingai atsilankyti.

—V. U.

So. Boston, Mass.

Paul Dever pasakys kalbą lietuviams

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius ruošia iškilmin-gą 32 metų Lietuvos nepriklau-somybės minėjimą.

Minėjimas vyks vasario 12 d., 2 val. po pietų, South Boston High School auditorijoje.

Minėjime dalyvaus ir kalbas pasakys Massachusetts valsty-bės gubernatorius Paul A. De-ver, Lietuvos garbės konsulas A. O. Šallina, prof. Ignas Kon-čius, "Darbininko" redaktorius Simas Sužiedelis, "Keleivio" re-daktorius Jonas Janušis ir Juo-zas Tysliava.

Meninėj dalyj dalyvaus komp. Jeronimo Kačinskio vadovauja-mas choras, muziko Jono Dir-velio vadovaujamas "Gabijos" choras, aktorius Henrikas Ka-činskis, operos solistė Juzė Krištolaitytė, solistas Vytautas Bakūnas ir Onos Ivaškienės va-dovaujama tautinių šokių gru-pė.

Minėjimo programą ves adv. Jonas Grigalius ir Dr. B. Kal-vaitis.

—J. G.

Melrose Park, Ill.

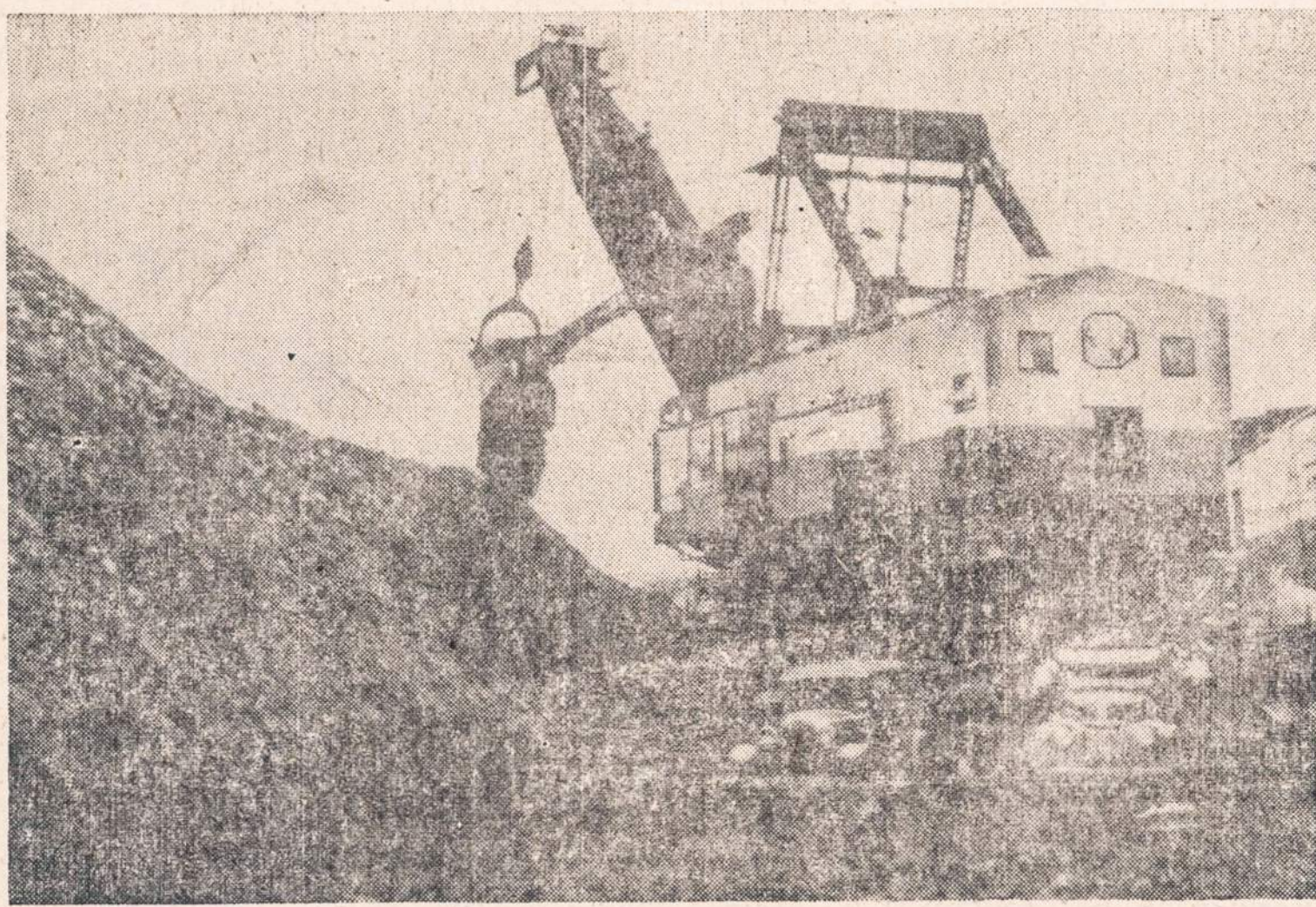
Aukos Lietuvos laisvinimui

SLA 125 Kuopa išrinko at-stovus į Amerikos Lietuvių Ta-rybos rengiamą Lietuvos ne-priklausomybės minėjimą vasa-rio 19 d. Amalgamated salėj, 333 So Ashland ave., Chicago, Ill., ir paskyrė \$10 auką. Atski-ri nariai sudėjo \$11. Aukavusių vardai: A. Tamelis \$2; po \$1: M. Sestokas, I. Petraitis, J. Ur-belis, V. Dimortas, M. Judienė, V. Mačiulaitienė, K. Skistenis, J. Bukleris, J. Valenta. Viso \$ 21.00 bus įteiktas vasario 19 dieną. Kuopa taip pat paauko-jo \$5 Dr. Jono Šliupo pamink-lui.

Reikėtų ir kitoms vietos draugijoms bei pavieniams lie-tuviams prisidėti su auka ir dalyvauti milžiniškame Lietu-vos nepriklausomybės minėji-me. Lietuva yra pavergta, jos sūnūs ir dukros žudomi. Ar mes galim ramiai sėdėti nulei-dę rankas ir laukti tokio pat li-kimo, o ne kovoti tol, kol Ru-sijos razbaininkai bus suvaldy-ti?

M. S.

Garsinkitės 'N-nose'

Didelė angliakasių dauguma streikuoję, be jaus valstybės 2,500 angliakasių dirba. Vietas savininkai pasirašė naują darbo sutartį, darbininkams nėra jokio reikalo streikuoti.

Delhi, Ont.

Vietos lietuvių ūkininkų ir Ž.C.D. klubas rengia 32 metų Lietuvos nepriklausomybės mi-nėjimą, kuris vasario 11 d. įvyks Delhi miesto salėje. Pradžią—7:30 val. vak. Programa tokia: Iškilmingas Vasario 16 akto mi-nėjimas. Garsūs Toronto vyrų choras, muziko A. Norbuto va-dovaujamas, ir gyvasis paveiks-las "Pavergetoji Lietuva". Po programos bus šokiai prie ge-ro muzikos.

Minėjimo pelnas skiriamas Tautos Fondui. Kviečiame ap-lynkės lietuvius dalyvauti minė-jime.

—Rengėjai.

Kenosha, Wis.

Vasario 16-tos minėjimas

Kenoshos lietuviai ruošiasi minėti vasario 16-tą. Minėjimas įvyks vasario 19 d. 2:00 valandą po pietų, šv. Petro parapijos svetainėje. Kalbės geri, tik ką iš Europos atvykę kalbėtojai. Kalbą pasakys ir kun. J. Paulu-konis.

Bus graži muzikalė progra-ma, kurią išpildys choras, vado-vaujamas P. Bujanauko. Bus suvaidinti "Tėvynės Garsai". Pelnas nuo šio rengimo ski-riamas BALF-ui. Vasarą Ame-rikos Lietuvių Tarybai bus su-rengtas piknikas.

—J. K.

Shenandoah, Pa.

Lietuvių nutarimai anglų spaudoje

Šiais metais vasario 16 d. bus minima kiek skirtingiau, negu kitais metais. Vietiniame anglų laikraštyje "Evening Herald" bus visame puslapyje anglų kal-ba atspausdinta rezoliucija, ku-rią yra priėmus New Yorke vy-kęs Amerikos Lietuvių Seimas. Vėliau ji bus pasiūsta Pennsylvanijos valstybės kongresmo-nams ir senatoriams. Vasario 19 dieną šv. Jurgio parapijos klebonas J. Karalius pasakys pamokslą už Lietuvos laisvę. Tada taip pat bus renkamos au-kos Amerikos Lietuvių Tarybai.

Vasario 19 d., 2 valandą po pietų yra rengiamos kalbos ir muzikalė programos dalis pri-taikyta momentui. Jos vyks šv. Jurgio parapijos svetainėje, kampas Cherry ir Jardin gat-vių. Būtų gražu, kad Shenan-doah ir apylinkės miestų lietu-viai atsilankytų pasiklausti kalbų ir gražios muzikos.

Kietosios anglies kasyklose darbai yra sumažėję, kol nepa-sirašyta sutartis su kietosios anglies savininkais. Angliaka-siams atrodo, kad dėl šiltos žie-mos ši metų darbai kasyklose sumažės.

—A. S.

● Izraelio parlamento nu-tarė šaukti karo tarnybos visas 18—29 metų amžiaus netekė-jusias moteris. 12 mėnesių mo-terys bus mokiamos dirbti karo įstaigose, o kitus 12 mė-nesių turės tarnauti. Nėščios moterys bus atleistos iš tarny-bos.

Aktualūs dalykai

IS BULVIŲ MUILO NEIS-VIRSI

Kai Henry Wallace buvo žė-mės ūkio sekretorium, viską, rodo, gerai tvarkė, bet kažkaip per neapsižiūrėjimą priaugino perdaug bekony. O kai jau ko-kio daikto pradeda atsirasti perdaug, tai ir kainos gali kris-ti. Uždirbti juk nori mėsos pirkkliai ir ūkininkai, todėl buvo nutarta kiaušes naikinti.

Tais laikais viešpatavo vi-siems žinoma "Hooverio depre-sija". Darbo neturintiems žmo-nėms valdžia teikdavo pašalpą maistu arba pinigais. Nors kiaušės tuomet buvo deginamos (mat, H. Wallace dar nemokėjo muilo virti. Vėliau Hitleris ir Stalinas išmokė), bet mano "burdingieriai", kuris buvo rei-šas ir emė pašalpą maistu, ne-atvežė nei vienos kiaušės uode-gos. Atveždavo tik takti raudonojo kopūsto galvą, sudygusių svo-gūnų arba kitokios žolės...

Dabartinis žemės ūkio sekre-torius Brannan priaugino per-daug bulvių ir nežino, ką su tomis bulvėmis daryti. Vis dėlto bulvių kaina ir dabar aukšta. Kad palaikyti aukštą bulvių kainą, tariai sudėginti 50,000-000 bušelių bulvių. Mokesčių

mokėtojams tas bulvių degini-mas kainuos per 85 milijonus dolerių.

Farmeriai gaus pinigų, o pro-letarai, ką?

Iš bulvių muilo negi išvirsi. Galima būtų padaryti bulvinio spirito. Bulvinės bombos taip pat nepadarysi, tai geriausia būtų kepti bulvinius blynus. Pasaulyje yra badaujančių žmonių. Kodėl nepasiūlyti Mar-šalo plano tvarkytojams?

Šepetys.

"NAUJIENAS" skaito visu srovį žmonės: darbininkai, biznieri, pro-fesionalai, dvasininkai, aukštin-kai ir valstybininkai.

Siunčia aukas Šliupo paminklui

A. M. Januševičienė, Dor-chesteryje esančios mažos SLA 36 kuopos protokolų raštininkė, prisuntė 5 dolerių auką Dr. Šliupo paminklui statyti.

Jis rašo: "Mūsų kuopa maži-tė, neturtin, bet, perskaitėsi siųs laišką, negalėjo nepa-siųsti nors \$5.00. Linkime ko-mitetui geriausio pasisekimo pasiekti užsibrėžtą tikslą".

V. Bertulis, gyvenąs Livingst-on, Ill., prisuntė 130 SLA kuopos 2 dolerių auką.

Jonas ir Stasė Giniai, gy-venantieji Philadelphiaj, Pa., prisuntė 10 dolerių čekį K. Liutkui ir liepė perduoti Dr. Šliupo paminklui statyti.

Savo laiske ponai Griniai ra-šo: "Vieton žiemos sveikinimų ir siuntinėjimo kortelių drau-gams, aukojam 10 dolerių Dr. Šliupo paminklui statyti. Mano-me, jog tai yra vertesnis tiks-las, ir tikime, kad mūsų drau-gai, negavę įprastų sveikinimų, neužpyks".

Čekį ar Money Orderį praš-me išrašyti Povilo Daubaro vardu. Jis yra komiteto išdini-nikas. Čekį ar Money Orderį rei-kia pasiųsti tokiu adresu:

Komitetas Dr. Šliupo Pamink-lui Statyti, Lietuvių Auditorija 3133 South Halsted Street Chicago, Illinois.

Komitetas Dr. Jono Šliupo Paminklui Statyti.

Daugiausia apie Kanadą ir Lietuvą žinių duoda nepartinė ir nesrovinė—patriotinė

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA"

8-nių puslapių didelio formato savaitraštis, redaguojamas modernišku, Lietuvos laikraščių pavyzdžiu, būdu.

KAINA: Visur užsieniuose 3 doleriai 50 centų, Australijoje — 4 doleriai.

ADRESAS:

"Nepriklausoma Lietuva", 3A, Fourth Ave., Ville Lasalle, Montreal, Que., Canada.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuosimtį

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois. TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.

Trečiadieniais nuo 9 iki 12 diena, Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vakare.

CHRYSLER - PLYMOUTH

TIESIOGAS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth auto-mobilius nupigintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.

"U WILL LIKE US"

4030 ARCHER AVENUE

Telefonas: Virginia 7-1515

Daugiau Negu Liuosuotojas Tankiai Reikalaujamas

Jeigu jūs jaučiatės prastai, nervuo-tas ir kenciate nuo galvos skaudė-jimo, galų, išputimo, nevirškinimo ir prasto apetito gal būt iš priez-as-ties užkietėjimo...isigykite Dr. Peter Gomozo...laikų išbandyto vidu-rių toniko vaistą. Sudėtinis 18 pa-cios Gamtos vaisinių šaknų, žolių ir augmenų. Maloniai ir švelniai Gomozo pradeda nerangias žarnas veikti ir pagelbsti joms pašalinti užkietėjusias išmasas, pagelbsti pa-shalinti užkietėjimo gazas, pridunda skilviui tą malonų jausmą šilumos. Būkite sumanus—dėl greitos, užtikrintos na-galbos nuo užkietėji-mo—isigykit Gomozo šanden savo apylin-kės vaistinėj arba at-siųskite \$1.00 už bon-tą specialiam išban-tymui.

Dr. PETER FAHRNEL & SONS CO. De't. 670-38F. 2501 Washington Blvd., Chicago 12, 256 S. Laney St., Winnipeg, Man., Canada

ATLAS EMPLOYMENT SERVICE VYRAMS IR MOTYVAMS RASTIŲ - DIRBTUVŲ GARAZŲ - RESTORANŲ

WE t'worth 6 8401 6220 S. Halsted, Wentworth 6-8401

2003 KLUBAS

STANLEY SMIERCIAK, Sav. LAIMINGOS DIENOS IR VEL CIA Dykai kepta žuvis kas penktadienis.

2003 W. Cermak Rd. VI 7-8386

MOLER System of COLLEGES "BARBERING" VISAM AMŽIUI PROFESIJA

G. I. UZGIRTA

704 N. Clark SU. 7-1472 17 So. Halsted DE. 2-0398 725 So. State WE. 9-9677 731 So. State WA. 2-7355 731 So. State WE. 9-7459

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kencia nuo SENU, AŲ VITU ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos nieštį ir skauda. Kad pašalinti te niežėjimą ir skaudėjimą senų at-virų ir skaudžių žaizdų, uždekit LEGULO Ointment. Jų gydymo s-ypatybės palengvins jūsų skaudėji-mą ir galėsite ramiai miegoti nak-tį. Vartokite jas taipgi nuo skau-džių nudegimų. Jos taipgi pašalin-s niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-SIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, su-stabdo džiūvimą odos ir perplėšiną tarpirčių. Jos yra tinkamos var-toti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gydovės nuo visų išviršinių, odos li-gų. LEGULO Ointment suteiks jums ne-galbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Či-agoje ir apylinkėse arba atsiųskite money orderį.

LEGULO, Department J 4847 W. 14th St Cicero 58, Ill

Dykai Išbandymas nuo Reumatiškų Skausmų Arthritis

Jei dar niekad nevartojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, tankiai ausi-jusiu su Reumatizmu, Arthritis ir Neu-ritis, tai kodėl nepabandyti juos ŠIAN-DIEN mūsų išlaidoma? Vartojamos ink-standų virš 25 metų.

DYKAI SKAITYTOJAMS ŠIO LAIKRAŠČIO

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Delskite atsiųsti jums siun-tinti 24 TABLETS DYKAI. Jei nepilnai busite patenkintas gaunama pagalba, gr-azinkite likusią dalį ir už tai jį nebūsite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento, NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai!

Rosse Products Co., Dept. X-5 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

VASARIO MĖNESI ĮSPARAVIMAS

Rakandų, Karpetų, Pečių, Šaldy-tuvų, Skalbiųjų Mašinų, Dulkų Valytuvų, Radio, Televizijos Setų, Lempų.

Kainos sumažintos. Lengvi išmokėjimai.

Radios mažutės po \$12 ir aukš. Didelės Radio Kombinacijos po \$68.00. Televizijos po \$99.50. Elektriniai šaldytuvai po \$119.00. Skalbiamos mašinos po \$59.00. Dulkų valytuvai po \$16.50. Prosymsi mašinos po \$48.00. Vaikų lovelės po \$19.00. 9x12 karpetai po \$29.50. 9x12 linoleum po \$3.95. 3 šmotų miegamo kambario setai po \$82.50. 2 šmotų parlor setai po \$59.00. Studio couches po \$24.50. Elgin ir Bulova rankiniai laikrodėliai po \$19.95.

JOS. F. BUDRIK

3241 S. Halsted Street Tel. CALumet 5-7237

Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.

WCFL 1,000 kil. radio programos sekmadieniais 5:30 popiet.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Publ. Co., Inc.
1739 South Hasted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA nal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu: \$9.00
Metams \$9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui ..... .90
Chicagoje per išsiųtojus:
Viena kopija ..... 4c.
Savaitei 25
Mėnesiui ..... .90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsienioose:

Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Hasted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CA nal 6-8500.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Nesiūlys Taikos Rusams

Valstybės sekretorius griežtai atmetė kai kurių žmonių patarimus, kad, prieš pradėdant gaminti vandenilio bombas, Jungtinės Valstybės dar kartą kreiptųsi į Rusiją, siūlydamos tartis dėl "taikos". Jisai nurodė, kad iš pasitarimų su rusais nėra jokios naudos.

Dar kartą mėginti susitarti su rusais patarė senatorius Tydings (iš Maryland) ir senatorius McMahon (iš Connecticut). Pastarasis yra kongreso jungtinio Atominės Energtijos komiteto pirmininkas. Kaip "Naujienose" jau buvo rašyta, jisai siūlo JAV valdžiai paskirti 50 milijonų dolerių penkerių metų ekonominiam planui, kuris apimtų visus pasaulio kraštus, neišskiriant ir Sovietų Sąjungos. Senatorius McMahon mano, kad sovietų valdžia tokiu planu pritartų ir, norėdama gauti dalį tų Amerikos bilijonų, sutiktų pavesti atominį ginklų gaminimą tarptautinei kontrolei. Tada ginklavimosi lenktynės sustotų ir pasauliui neberekėtų bijoti naujo karo.

Bet sekretorius Acheson sako, kad iš to nieko neišeis, nes ketverių metų patyrimas įrodė, jogei susitariama su Rusija taikos nepriartina. Rusai skaitosi ne su žodžiais arba raštu padarytais pažadais, o su faktais. Todėl, Achesono nuomone, reikia sudaryti tam tikrą padėtį, kuri priverstų rusus gerbti taiką; o tokia padėtis bus tada, kai prieš Rusiją stovės jėga.

Tai realistiškas, tikrovės faktais paremtas galvojimas.

— x —

Reikia tik stebėtis, kad senatoriai ir kiti įtakingi asmenys dar vis įsivaizduoja, jogei Maskvos gengsteriai ims ir kokių tai stebuklingu būdu išsiners iš savo gengsteriškos prigimties.

Visi tie gerų norų žmonės, kurie siūlo kviešti Staliną į taikos derybas, šitaip kalba, turėdami galvoje atominio karo baisenybes. Kiekvienas nori jų išvengti, bet jų nebus išvengta, jeigu agresorius turės viltį laimėti pergalę. Bolševikų gaujai visai nesvarbu, kiek žmonių žūtų kare, kiek turtų būtų sunaikinta ir kas atsitiktų su žmonijos civilizacija. Jai rūpi tik tai, kad ji pati nežūtų.

Stalinai juk tyčia paskatino Hitlerį 1939 metais pradėti karą, pradžiamas jam ne tik "draugingą neutralitetą", bet ir visokią pagalbą, nors jisai galėjo numanyti, kad tai reikš mirtį milijonams žmonių. Jisai džiaugėsi, kada vokiečių armijos triuškinio viena tautą po kitos, ir siuntė rudajam banditui sveikinimus ir linkėjimus. Ant visų su tomis tautomis pasirašytų sutarčių jisai spiovė, kai jos pasidarė jam nereikalingos.

— x —

Dėl demokratijų žioplumo to žiauraus tiroso galybė šiandien yra beveik didesnė, negu Hitlerio. Jisai dabar ir vienas pradėjęs karą, jeigu jisai nebijotų Amerikos. Bet jisai jos nebijos, jeigu jisai pralenks Ameriką apsiginklavime. O pralenkti Ameriką jisai galėtų tada, kada ji, pasitikėdama Rusijos "taikingumu", sustabdytų savo ginklavimąsi. Stalinai duotų kažin ką, kad tik Amerika taip pasielgtų.

Todėl žmonės, kurie pataria Jungtinėms Valstybėms dar kartą mėginti "susitarti su Rusija", sąmoningai ar nesąmoningai stumia šią šalį į pražūties kelią. Tokie patarimai privalo būti visu griežtumu atmetti.

Gera, kad sekretorius Acheson tai padarė. Bet kadangi net pačiam senate nėra išnykusios tos naivios iliuzijos, tai JAV užsienio politikos vedėjai turėtų dėti rimtų pastangų apšviesti visuomenę, aiškiais faktais parodant, kas yra tie agresoriai, kurie gresia Amerikos saugumui ir žmonijos laisvei.

Hitlerininkai atkunta

Visai nelauktai Muenchene toj pačioj alidė, kurioj savo metu Hitleris paskelbė nacionalistais kaip partija pradėjus veikti, dabar toj pačioj vietoj pasiskelbė pradėjusi veikti "Deutsche Volksfront". Tai yra ne kas kita kaip nacių atkultimas.

Toš partijos prysaky atsisoj Hans Abel, 1948 metais atbė-

ges iš Rytų Vokietijos ir ten dirbęs S. E. D. eilėse.

Kai kas linkęs manyti, ar čia naciai nebus su rusų-bolševikų žinia įsikūrę.

Visiems įdomu, kaip į tos partijos įsikūrimą reaguos V. Vokietijos vyriausybė.

Bavarija tai toji vieta, kur pradėjo Hitleris savo veikimą ir kur jis turėjo gerą pasisekimą ir štai ir vėl Bavarija darosi nerami. Iš vienos pusės monarchistai pakėlė galvą, o iš antros—naciai organizuojasi. Bavarijos krikščionys demo-

APŽVALGA

THOMAS E. DEWEY PRIEŠ KONSERVATORIUS

Republikonų "principų ir tikslų pareiškimą" kritikavo liberaliniai republikonai—senatoriai Ives iš New Yorko, Lodge iš Massachusetts ir k. ir kraštutinių konservatorių organas, Chicago "Tribune". Prieš dešiniuosius republikonus išėjo New Yorko gubernatorius Thomas E. Dewey, kuris 1948 m. kandidavo į JAV prezidentus.

Savo paskaitoje Princeton (N. J.) universitete apie "Amerikos Politinę Sistemą" gub. Dewey smarkiai užkirtė "reakcijos ir izoliacijos" atstovams, kurie nori išviti iš republikonų partijos visus nuosaikiuosius ir liberalinius elementus ir susivienyti su pietinių steitų konservatoriais. Šitaip persitvarkiusi republikonų partija, sudaryta iš konservatorių ir reakcininkų, stotų prieš demokratų partiją, susidedančią iš liberalų ir radikalių.

Teorijoje, sako Dewey, šitokia sistema būtų labai puiki, bet ką ji duotų praktikoje? Štai ką:

"Republikonai pralaimėtų kiekvienus rinkimus, o demokratams kiekvienus rinkimus laimėtų. Tai gali būti tobulia teorija, bet jos rezultatas būtų vienos partijos sistema ir, pagaliau, totalitarinė valdžia."

Dewey tam nepritaria. Jisai nori, kad didžiosios politinės partijos Amerikoje ir toliau paliktų tokios, kokios jos yra dabar. Kiekviena jų yra koalicija, sudaryta rinkimams. Abi partijos atstovauja sudėtingą "maždaug panašių interesų" kombinaciją.

Šituo atžvilgiu Amerikos politinės partijos labai skiriasi nuo Europos partijų, kurios yra ideologinės grupės, atstovaujančios tam tikrus visuomenės sluoksnius ("klases").

BULGARIIJA PRIPAŽINO HO "VALDŽIĄ"

Bulgarijos komunistų valdžia suteikė oficialų pripažinimą Indo-Kinijos maištininkų valdžiai, kurios priešakyje stovi komunistas Ho Či-minh.

Indo-Kinija buvo Francūzijos kolonija, bet Francūzija neseniai suteikė jai suverenitės (nepriklausomos) tautos teises ir pripažino jos teisėtą valdovą imperatorių Bao Dai. Jo valdžią Indo-Kinijoje pripažino taip pat D. Britanija ir Jungtinės Valstybės.

Tuo tarpu partizaninės komunistų sąjūdės, vadovaujamos Ho, yra gavęs pripažinimą Sovietų Sąjungos, Kinijos komunistų valdžios (Mao Tse-tung) ir dabar gavo Bulgarijos pripažinimą.

Indo-Kinijoje pasikartoja panaši istorija, kaip Graikijoje, kurios teisėtą valdžią rėmė Amerika ir Anglija, o partizanams teikė paramą Rusija ir jos satelitai. Kai Jugoslavijos Tito, susipykęs su Maskva, liovėsi teikęs pagalbą Graikijos partizanams, jie pakirko ir karas prieš Graikijos valdžią pasibaigė.

Indo-Kinijos partizanai gavo pagalbą iš Rusijos ir nėra abejonės, kad juos remia Kinijos komunistai. Todėl kova ten gali užsitęsti ilgą laiką. Kuai ji pasibaigs, parodys ateitis.

Jeigu komunistams pasisektų Indo-Kinijoje geriau, negu

kratai tuo reikalu dar nepasisakė. Sako, sunku jai pasisakyti, nes tos partijos narių tarpe esama vieniems ir kitiems priitariančių.

Graikijoje, tai pietinėje Azijoje susidarytų labai kritinga padėtis.

BELGIJA BALSUOS, AR GRAŽINTI KARALIŲ

Belgijos parlamentas priėmė bilių, kad referendumu būtų atsklausta žmonių, ar jie nori, kad Leopoldas III būtų gražintas į karaliaus sostą. Jisai dabar gyvena tremtyje, Šveicarijoje. Karaliaus pareigas eina jo brolis Charles, kuris turi "princo regento" titulą.

Karo metu Leopoldas pasiėmė vokiečiams su visa kariuomene ir atsisakė vykti su ministrų kabinetu į užsienį.

Leopoldo nori katalikų Socialinė Krikščionių partija, kuri remiasi daugiausia flamais (giminingais holandams). Prieš Leopoldo gražinimą stoji socialistai ir dauguma liberalų, kurie daugiausia pasekėjų turi tarp valonų (francūziškai kalbančių gyventojų).

Leopoldas sakėsi negrįšias, jeigu referendume už jį balsuos mažiau kaip 55%. Gražinti karalių ar ne, spręs galutinai parlamentas.

KOMUNISTAI STEIGS SLAPTĄ POLICIJĄ VOKIETIJOJE

Rytinės Vokietijos "Liaudies Rūmai", kurių niekas nerinko, išleido įstatymą apie slapstosios policijos steigimą. Tai bus panaši policija, kaip Hitlerio Gestapo (Geheime Staatspolizei) arba Rusijos MVD. Jos tikslas bus organizuoti "apsigynimo šnipinėjimą" kovojant prieš "anglų-amerikonų imperializmo" sabotazą.

Šitas policinis įstatymas buvo priimtas vienbalsiai.

Komunistų "Liaudies Rūmai" atgaivino dar kitą Hitlerio laikų palikimą: valdžios kontroliuojamą jaunimo organizaciją. Ji bus vadinama "Laisvu Vokiečių Jaunimu" (Freie Deutsche Jugend, arba FDJ).

Nuo dabar visi berniukai ir mergaitės Vokietijos sovietų zonoje turės būti FDJ nariai, kad jie galėtų dalyvauti sporte, piknikuose, ekskursijose ir tam tikrose mokyklų pramogose arba pasirinkti profesijas, baigę mokslo.

Si komunistų valdžios kontroliuojama organizacija, kaip įstatymas sako, bus įgaliota "imtis iniciatyvos kovojant prieš biurokrtiją, sabotazą ir apsielidimą darbe". Jos "šventa pareiga" bus gilinti draugingumą tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos ir skelbti neapykantą Amerikai.

Is viso ko matyt, kad ji bus žvalgybos įnagis, nes kokių būdu vaikai galėtų kovoti prieš sabotazą ir apsielidimą darbe, jei ne skųsdami įtariamus asmenis slaptajai policijai?

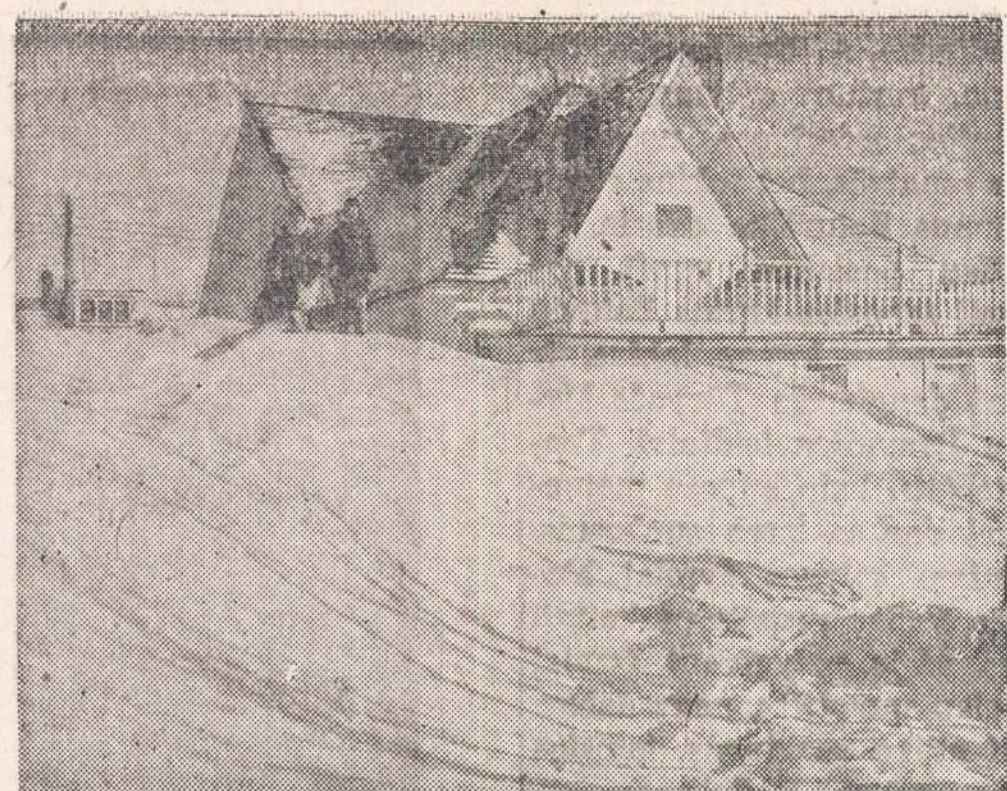
Rytinėje Vokietijoje žmonės pasijus sugrįžę į Hitlerizmo laikus. Tik jisai dabar raudonos spalvos, o ne rudos.

Munchene naciai slaptai leidžia laikraštėlį, kuriame garbinamas nacių vadų didvyriškumas. Policijos agentai seka slapta nacių judėjimą, nori patirti finansavimo šaltinius.

Blogiau ir ponas Dievas negali pasielgti, kai duoda vaikų ir atima duoną.

Ispanų patarlė

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

South Dakota valstybėje vietomis iškrito 18 pėdų aukščio sniego klodas. Paveiksle matome Eureka, S. D., apylinkės ir gyvenojų vaikus, bėgiojančius antliukui užverstus namus. Pasakojama, kad vietomis galima rasti dar storesnių sniego klodų.

APIE SVARUMĄ LIETUVIŲ KALBOJE

Rašo J. LIUDZIUS

Kartą gerai nusiteikęs Pranas Gavelis paklausė:

— Ar žinai iš ko kyla mūsų srovinių-partinė nesantaika? Nežinai? Aš tau pasakysiu: iš mūsų kalbos trūkumų.

Tur būt, mano prietelis, vėl bus ką nors netikrą sugalvojęs. Jis pratęs ištaisyti nelauktą išdaigą ar pavašinti tariamomis tiesomis (aiškiau pasakant, paradoksaus). Tai aš paplakai jo arkluką, sakydamas:

— Ką sveikas niekus kalbi?

Ką turi bendro politiniai ar socialiniai dalykai su kalbos taisyklėmis? Geriau pasakyk, į kurį kalbininką atsimuše ir užsigavai?

— Pats žinai, kokia didelė reikšmė lietuvių kalbos mums, išsiviams. Aš dar daugiau pasakysiu: Kalba yra visuo bendruomeninio gyvenimo pagrindas. Be kalbos žmonija nebūtų padariusi pažangos. Kokia žmogaus, ar tautos kalba, tokią jų kultūra, išmintis ir darbais. Iš kalbos pažįstame žmogų, kas jis toks: ar vaikas, ar girtas, ar piktas ar linksmas. Mes matome žmogaus sielą kalbos rūbuose. Kalba yra tasai rišantis cementas, be kurio neįmanoma pastatyti jokio bendruomeninio pastato—jungtyns, kaip tai: šeima, tauta, bažnyčia, partija, bendrovė ar kitokia organizacija. Jei bendrininkų kalba gera, graži, švari, tai pastatas stipriai laikosi, o jei ne—tai vyksta panašiai, kaip su Babelio bokšto statyba.

Man atrodo, kad žmogaus instinktai, protas, jausmai yra bendruomeninio gyvenimo pagrindiniai duomenys. Kalba gi tik vėlybesnis žmogaus kūrinys, tik jo įrankis.

Tavo nuomonė rimta, lygiai kaip ir sena. Jos laikosi mokslinkininkai. Jai nuginčyti reikia atsidėjimo ir susikaupimo. Priešingai, jei mes tik paviršių liestume, mūsų gincas pavirstų į svarstymą klausimo, kas atsirado pirma, višta ar kiaušinis. Prašau patikėti manim, kad kalba yra gyvas dalykas, daras įtakos žmonėms.

Ištartas žodis ar posakis palieka žymę žmogaus sieloje, ne tik to, kuris juos ištars, bet ir sieloje tų, kurie juos girdėjo ar skaitė. Štai nuotykis su kalbininku, kuriuo norėčiau pavaizduoti mano pareiktą mintis. Šių metų sausio 3 dienai "Naujienose" p. Arimantas piktinasi A. Greimo siūlymu leisti nevaržomai vartoti lietuvių kalboje svetimžodžius tokius, kaip pav.: konfliktas, eventualia, likviduoti, iliuzija, ekzistencija, kvalifikacija, realsus, požiūrys, konkretus, preciziškas ir kiti panašūs. Gal skaitai A. Greimo straipsnį: "Lietuvių kalbos senumas ir jaunatvė", išspausdintą laikraštyje "Lietuvis" 1949 m. spalio 14 ir 21 d. Neskaitei. Ten rastum, be kita ko, keletą dygių minčių, kurios stumia skaitytoją iš mums įprastos nuotailos kalbos atžvilgiu.

— Atrodo, tasai p. Greimas bus kiek panašus į tave, kuris taipgi mėgsti daryti painius protavimo vingius ir paskui suolius išvadose, — įterpiau pastabą, kaip malką į žydinį.

— Mielas bičiuli, užuot ėmęs domėn kalbamą dalyką, pats vis darai asmeninio pobūdžio pastabas. Įtariu ar nebūsi pradėjęs studijuoti tvirtagalio ir tvirtapradžio kirčiavimo ir priegaidžių mokslo. Juokai juokais. Nori tikėti man, nori ne. Bet imam akivaizdžiai šį mažą reikšmę, tą p. Arimanto straipsnį. Vos tik jis palietė kalbos dalykus, bemačiant apsidė jį piktą dvasia ir jis gausiai pažėrė lietuvių kalbon visą glėbį erziančios mėsos. Nieko bloga, jei p. Arimantas užslėpė savo asmenį, nepasirūšdamas savo vardo ir pavardės. Daug kas taip daro, ir tvarkoje. Ne gera tai, kad jisai, prisidengęs slaptyvardė, išnevertina asmenį, su kuriuo ginčijasi. Užuot ėmęs ramiai ir taikiai patį reikalą, štai kaip pasisveikina su tuo, kuris yra kitos nuomonės, kaip jis: "Kaž koks Greimas per dvi laidi neigia lietuvių kalbos lankstumą..."

Išdidus kalbininkas p. Arimantas turi žemėn trenkti kitą tokį pat kultūrininką, gal būtų, suklydusį. Girdi, kaž koks Greimas, niekam nežinomas, išdrįsta rašyti apie kalbos dalykus net per dvi laidi.

— Argi visi kalbininkai tokie, kaip p. Arimantas?

— Anaipol. Aš noriu patbrėžti, kad yra kalbininkai ir kalbos žinovai. Pastarieji, kaip ir visi mokslinkininkai ar menininkai, niekuomet viešai nežeimins savo viešai pradedančio talkininko. Dabar paklausyk, kaip rašo kalbininkas toliau: "...tokie barškalai (A. Greimas) pataria visą kalbą tarptautinti, kad norintems būtų lengviau išmokyti kitos kalbos..." Pamanyk, lietuvių kalbą tarptautinti. Žinoma, tu, užsidėjęs rimtumo kaukę, pastebėsi: kas gi bloga, jei mūsų sena, garbinga samskritui gimininga kalba taps tarptautinė visos žmonijos kalba. Kiek prisimenu, Greimas siūlė vartoti svetimžodžius tokius, kaip pav.: konfliktas, eventualia, likviduoti, iliuzija, ekzistencija, kvalifikacija, realsus, požiūrys, konkretus, preciziškas ir kiti panašūs. Gal skaitai A. Greimo straipsnį: "Lietuvių kalbos senumas ir jaunatvė", išspausdintą laikraštyje "Lietuvis" 1949 m. spalio 14 ir 21 d. Neskaitei. Ten rastum, be kita ko, keletą dygių minčių, kurios stumia skaitytoją iš mums įprastos nuotailos kalbos atžvilgiu.

— Jei p. Arimantas skaito įvairių mokslų terminologiją kalbos ar žodyno dalimi, tai jis nepažeidė nei protavimo taisyklių, nei pačios tiesos.

— Šiuo tarpu nelieskime klausimo, kaip didelis lietuvių kalbos lauko plotas turėtų būti pavestas svetimžodžiams želdyti. Prileiskim, kad A. Greimas

padarė klaidą. Argi turi būti apšauktas barškalu, kuris suklusta ar geras norais vaduodamas padaro nevykusį ar žalingą pasiūlymą? Ne, ne. O tokie neleistini dalykai daromi lietuvių kalboje. Ir kas koliojasi? Ogi pats kalbininkas, kuris turėtų branginti lietuvių kalbą ir žiūrėti, kad nieks nerestų netinkamam žodžiui lietuvių kalbos.

— Nesuprantu. Juk žodis barškalas yra taisyklingas, geras lietuviškas žodis. P. Arimantui čionai neturima nieko prikišti.

— Palauk, kada sveiką išvadinis laikraščiuose barškaliu, vėpla ar panašiai, supras. Juk tai yra piktžolė. Lietuvišką spaudą skaito mūsų politikai ir kultūrininkai. Be abejo, jie užsikrečia tokiais "taisyklingos" kalbos pavyzdžiais. Ar ne? Turi pats pripažinti, kad iš piktžolių negali išaugti nieko gera. Kada vienos srovės, partijos ar tikybės žmogus ką nors pasiūlo, tai kitos pakraipos žmonės, kurie su juo nesutinka, ima vadinti barškaliu, vėjajavikiu ar piktadariu, nes taip daryti leidžia "taisyklinga" lietuvių kalba. Kokis paskui gali būti visuomenininkų tautos sugyvenimas ar bendras darbas? Prisiminkie, kokie barniai kildavo dėl kalbos dalykų nepriklausomoje Lietuvoje. Visi, kurie nesutikdavo su kurio nors kalbininko nuomone, buvo barškaliai. P. Arimanto straipsnis gali patarnauti pavaizdavimui reikšinių mūsų netolimos praeities, Lietuvos istorijos. Jis šaukia: "Lietuviai, negalime pasikliauti mokytais nekalbininkais..."

Ar neskamba tas posakis panašiai: "Varginieji valstiečiai, nesiduokime mulkinami nekalbalių". P. Arimantas vengia neįvesti visapusiskai kalbamą dalyką. Jis pasitiki savo nuomone ir skaito, kad visi turi laikytis tos jo nuomonės. Baigdamas straipsnį, jis pareiškia: "Su mano mintimis šioj srity daugumano sutinka, tik tyli, nors tarptautinimo, kaip ir aš, nekenčia." Ar ne p. Arimanto keliu čio ir eina diktatoriai? Jie netikrina ką mano dauguma. Jie skaito, kad visi tie, kurie tyli, palaiko jų mintis ir darbus. Diktatoriai kalba tylinčios daugumos vardu ir reikalauja pritarimo visų tų, kurie laikosi savo nuomonės.

Drauguži, tu šypsaisi. Tau atrodo, aš perduodu kalbos reikšmę ir kalbininkų įtaką mūsų bendruomenėje. Gal sveiki su laukšim nepriklausomos išsivintos tėvynės. Pamatysi kas ten dėsīs, jei nebus žiūrima mūsų kalbos svarumo. Lietuvių kalba turi būti ne vien tik taisyklinga, bet visų pirma švari ir padori. Tada ji bus gera ir graži. Ir čionai išsivijoj nereikės skatinti kalbėti lietuviškai, ir nutols rūpestis dėl lietuviybės išlaikymo. Geras ir šviesus lietuvis negali nautautėti. Bet jeigu mes lietuviškai užgausiosim ir niekimsim vieni kitus, tai nors ir kalbėsime taisyklingai ir be svetimžodžių kalba, vis vien žvalgsimės į kitas svetimas kalbas, kad tik savos nesvarios kalbos kuomaziau girdėtume.

Liūdesys pasigirdo mano mielo draugo balse ir jis nutilo. Nesuradęs tinkamų gražaus posakio pratesti mūsų pasikalbėjimą, aš leidau jam nutrūkti. Atsisveikindamas patoliu lietuvių kalbą kaip kažką gyva, kažką kokią sklindančią lietuviuose jėgą. Jis nori sudvasinti kalbą ir tuo būdu veikti į atskirus žmones. Be abejo, kalbininkai nelaikys koliojimą ir, asmens žeminimą lietuvių kalbos trūkumu ar jos žalojimu.

M. GUDELIS

KAIP SASNAVIEČIAI VAIŠINO BIEGLIUKĄ

AUTORIAUS ŽODIS

UZMIRSTI ŠASIUVINIĄ

1939 metų vasarą Paryžiuose buvo suvažiavę didokas būrys lietuvių. Ten atsirado ir studentai, ir laikraštininkai, ir literatai, neseniai kursų išlaikiusių gydytojų ir šiaip inteligentų. Vieni norėjo medaus mėnesį prancūzų sostinėje praleisti, kitiems rūpėjo pirmą kartą didžiausią Europos meno ir literatūros centrą pamatyti, o trečieji, nujausdami artėjančią katastrofą, norėjo bent paskutinį kartą į Paryžių pasižūrėti.

Paryžiuose atvažiavo ir vienas marijampolietis, mano mokyklos draugas. Jis jau buvo išlaikęs medicinos kursą Kauno universitete ir buvo besiruošijantis profesūrai. Jei jis nebūtų pasilikęs okupuotojo Lietuvoje, tai mielai noru čia ir jo vardą paminičiau, bet dabar nenoriu tai daryti, kad kartais ten darbo neturintiam čekistui neatėitų į galvą mintis pradėti jį klausinėti apie keičiones užsienio ir santykius su "pavojaingais žmonėmis".

Paryžiuje draugas susirado mano adresą, susiskambino, o vakare jis jau buvo mano bute. Atėjo ne vienas. Jis atsivėdė ir savo žmoną, Dubysos pakrantės gražią išaugintą ir Kaune išmokslintą moterį. Pralaidom vakarą besinekučiuodami apie klasės draugus ir bendrus pažįstamus. Jau tada stebėjomės kaip gyvenimas per penkiolika metų išblaskė mažą mūsų būrelį, siekusį daugiau žinių ir besidžiaugusį pradedančiu gyvenimo pavasariu.

Tiklatai atsiveikindamas, draugas man padavė gražiai surištą ryšulėlį ir tarė:

— Atvežiau dovanų... Manau, kad tau jos patiks.

Iš pradžių pamaniau, kad jis man iš Kauno atvežė kokią naują knygą. Pasirodė, jog tai būta trijų mano senų sąsiuvinėlių. 1925 metais, išvažiuodamas iš Marijampolės, palikau pas šį draugą nedidelę valizę. Joje buvau sukrėvus gimnazijoje varietus vadovėlius, visokių užrašų ir kelias knygas. Aukštesnės gimnazijos klasei tais laikais Lietuvoje tinkamų vadovėlių dar nebuvo, tai teko viską mokyti iš užrašų. Ypatingai stori būdavo kosmografijos, fizikos ir aukštesios matematikos užrašai.

Tikėjau, kad tu pačių metų rudenį užsukti Marijampolėn ir viską atsiimti. Marijampolėje buvau, bet valizės neliečiau. Reikėjo kažkokiam susirinkime dalyvauti, vienus draugus pamatyti, su kitais pasikalbėti, o vėliau jau nebuvo laiko paliktos valizės ieškoti. Visas reikalas atidėtas kitai kelienei. Bet kitą kartą man jau neteko užvažiuoti į tą svarbiausią suvalkiečių centrą. Gyvenimas iškėlė naujų rūpesčių ir nubloškė į kitus pasiviečius. Normali lietuviško gyvenimo vystymosi eiga buvo sutrukdyta, visos Europos padangės pradėjo rinktis nieko gero nežadą juodi debesys, — kas ten rūpinsis bevertė abiturientų valiza?

Jaunas daktaras, prieš kelionę užsienin, matyt, ją visą išvėrė. Jam tuojau paaiškėjo menka visų tų popierių vertė. Valiza, iš Marijampolės vežama į Sasnavą, subiro, o beverčioms užrašams ir visokiems lapams jis pats išmetė. Jis atkreipė dėmesį į tris mano prirašytus sąsiuvinus. Jie buvo gana stori; turėjo juodos viršelės ir buvo sudėti į didelę kofą. Tų sąsiuvinų jis neišmetė, nes rado juose aprašytus jam žinomus dalykus. Tai buvo 1923 metų Kalėdų atostogų, praleistų jo tėvėsi ir Sasnavos apylinkėse, aprašymas. Dalis tų užrašų buvo sunaudota gimnazijoje reikalaujant lietuvių kalbos darbu, o kita, jokios reikšmės neturinti, taip ir gulėjo. Nuolatinio kraustymosi logika reikalavo, kad tie sąsiuviniai būtų palikti Paryžiuje, bet žmona, ruošdama mane kelionėn, įkišo tuos užrašus, man nieko nežinant, į didelę medinę dėžę, ir aš juos atsivežiau į New Yorką, o vėliau ir į Chicago. Jei ne vietos stoka, tai tie užrašai ir kitą dešimtmetį ten būtų pragulėję, bet Amerikoje panašus liksus yra negalimas. Čia už vietą reikia gana brangiai mokėti. Jei žmogus nenori skriausti plaučių ir užtraukti moteriškų pykčio, tai kartas nuo karto turi išvalyti visas pakampes ir išmesti nereikalingą balastą.

Atėjo eilė ir trim sąsiuviniam. Dėlioju aš juos iš vienos vietos į kitą, buvau pačišęs po laikraščių krūvą, bet jie jau priežio liepto galą. Išmečiau kitais laikais skaitytas svarbias laikraščių iškarpas, krepšin pateko visa eilė senų laikraščių

ir vertės nuostojusių knygų, į tą patį krepšį reikėjo sviesti ir toli keliavusius užrašus.

Buvau juos jau besiviedžias, bet ranka nekilo. Pagailo man jų. Teisingiau pasakius, ne pačių užrašų buvo gaila. Žinau, kad gimnazisto pastabos neturi jokios literatūrinės arba istorinės vertės. Man skaudu pasidaryti dėl senuko Jurgio Gegužio, kuris papasakojo vieną gražiausių Lietuvos ūkininkų kovos epizodų. Esu tikras, kad senis Gegužis jau seniai miręs. Esu beveik tikras, kad kuriose nors pamiškės kapuose Gegužio sūnus jam gražų paminklą yra pastatęs ir kaimynai jį bus apvertę. Žinau, kad marijampolietis, kalbėdamas apie lietuvių kovas su caro valdžia, ne vieną kartą minėjo paties senio Gegužio, jo vaikų ir artimų kaimynų drąsus žygius. Bet taip pat esu tikras, kad dideliems mūsų veikėjams lokaliniai reikalai mažai rūpėjo, kad dauguma lietuvių mažai težino apie Marijampolės apylinkėse gyvenusių ir jos girias gynusių ūkininkų nerimą ir asarą, džiaugsmą ir rūpesčius, sukeltus ilgametės kovos. Palyginus su paskutinių metų įvykiais ir šiandien lietuvių vedamom kovom, praeito šimtmečio pabaigos ir šio šimtmečio pradžios kovos atrodo tiksliai vaikų žaidimas, bet vis dėlto ir tada reikėjo turėti daug drąsos rankai prieš carą pakelti, reikėjo turėti daug sumanumo, kantrybės ir pasitikėjimo tą kovą organizuoti vesti. Be to, be amų kovų, vargu ar šiandieninės būtų galimos. Jeigu kardas — žmonių valia — tais laikais nebūtų užgrūdintas, tai kažin ar šiandien jis kirstų. Todėl ir noriu, nors trumpai ir apyčiopomis, supažindinti platesnius lietuvių sluoksnius su senu Jurgiu Gegužiu ir, pagal jo pasakojimą, su artimais jo kaimynais bei bendradarbiais.

1923 metų žiemą, po Kalėdų, bet dar prieš pačius Naujus Metus, Jurgis Gegužis papasakojo man ir jau minėtam mokyklos draugui (pasakojimo klausėsi ir jauniausias Gegužio sūnus Andrius), kaip Sasnavos, Igliaukos ir Plutiškių ūkininkai per dešimtmecius vedė kovą su caro miškų sargais; kaip jiems teko organizuoti gintis nuo šnipų, žandarų ir teisėjų; kaip jie, užmiršdami kasdieninius menkiesius, gaudus ir liežuvius, mokėjo išlaikyti vienybę ir, pagaliau, kaip jie įveikė didžiausią miško sargų, kazokų, šnipų ir žandarų armiją ir apgynė Marijampolės girias. Jurgis Gegužis tada jau buvo 60-tus metus seniai peržengęs. 70-ti jam jau buvo daug arčiau, negu 60-tieji. Jis kalbėjo apie kovas, vykusias prieš 20, 30 ir 40 metų. Bet jo pasakoti vaizdai buvo toki gyvi, jo kalba tokia paprasta ir aiški, jo paties ir kaimynų nerimo ir džiaugsmo valandos buvo tokios ryškios ir taip įaudinančios, kad aš, tuojau po Naujų Metų grįžęs į Marijampolę, užrašiau visą jo pasakojimą. Atsimenu, keturis vakarus prasidėjau iki vidurnakčio ir dar ilgiau, kol viską aptvarkiau. Stengiausi žodis žodinė užrašyti visą senio kalbą. Nesu tikras, kad viskas man būtų pavykę atlikti šimto nuostabių tikslumu, bet stengiausi darbą atlikti sąžiningai. Čia spausdinamas rašinys yra ne kas kita, kaip pačioje 1924 metų pradžioje padaryti Jurgio Gegužio pasakojimo užrašai.

Skelbdamas šiuos užrašus, noriu atkreipti dėmesį į du dalykus:

1. Užrašuose minimi įvykiai yra tikri. Taip pat yra tikri beveik visi vietų vardai. Bet kai kurių žmonių vardai yra netikri. Pirmasis Lietuvos nepriklausomybės metais Marijampolės policija nepasitikėjo gimnazijų mokiniams, ir pas juos dažnai darydavo kratas. Jeigu rasdavo kokių necenzūruotų spaudsinių arba užrašų, tai prisikabindavo kaip caro laikais ne vien prie mokinių, bet bereikalingai vaikiodavo žmones po teismus ir kalėjimus. Nenorėdamas pakenkti kai kuriems tuo metu dar gyviems 1905 metų įvykių dalyviams ir bijodamas, kad policija neiškeltų naujų bylų ramiai gyvenantiems ūkininkams, sąmoningai užrašuose neminėjau tikrų vardų. Vienus Gegužio suminėtus žmones žymėjau raidėmis, o kitiems išgalvojau vardus. Einau tokius, kurie, darant užrašus, ateidavo į galvą. Tikruosius vardus buvau sužmėjęs ant atskirų lapų, prie jų buvau ir išgalvotusius pridėjęs, bet tų lapų mano draugas neatvežė. Visus užrašų sąsiuvinus atidžiai išvėriau, o lapų su tikraisiais ir netikraisiais vardais neradau. Tuos lapus, kiek atsimenu, buvau kitur įkišęs, rodos, prie fizikos užrašų, to-

Petrus Juodelis

MAINO SAILELYDŽIUOSE

Ak, Maino krantais ištįsta šėšėliai...
Ir vakarė žaros dažo medžius.
O rausvos tos spalvos blėsta čia vėliai—
Iš upės apglėbia rūkas krantus.

Čia krūme lakstant čiuolba giesmelė—
Sidabro aidas, lyg bėga krantais...
O, mano benamio liūdną dalelę,
Surišo tas skausmas širdies jausmais.

Ak, Maino krantuos užgeso ten žaros,
Ir nakties ramybė slenka tyliai...
Vis čiuolba ji krūme—liūdna man daros,
Kur Ventos skardžiai, gimtįje laukai?

Žvaigždynų plėtai vis rieda mėnulis,
O Maino vanduo čiuolena tyliai...
Tik mano, ak, širdį skausmas užgules,
Ten, toli tėvynė — josios vargai...

Aurelija M. Balasaitienė

MIŠKO BROLIUI

Saulėlydžio rausvi, sustingę pirštai
Pas Tave skverbiasi pro medžių šakeles,
O rūkas virpančias, sunkus ir tirštas
Virš pievų ir plačių laukų numiršta...
Tik grįžianti naktis prikels Tave...

Tu vėl klausais žalių miškų ošimo
Ir juoką praeitų laikų meni...
Virš ištuštėjusių ir neįkainojamų arimų
Pavargęs vėjas nusileido ir nurimo.
Tik Tu, ak, vienišas, toks vienišas, eini...

O Tavo rankos, vėjo išbūčiuotos,
Prispaudžia šaltą ginklą prie širdies,
Ir kojos mina kelią samanotą,
Šaknelėmis ir skujomis išklotą
Niūrioje glūdomoj rudens nakties.

Tavo namai, giria, dangus žvaigždėtas,
Naktis Tau motina, mirtis — sesuo.
O virpanči migla, Tavo veidus palietus,
Lengva kaip margo sapno siluetas,
Tave kaip sūnų motina bučiuos.

Metas užsiprenumeruoti
Metraščių

Chicago Lietuvos Draugija baigia spausdinti metraštį LITERATŪRA.

Jame bus prof. Vaclovo Biržiškos, prof. Vlado Stankos, prof. Igno Šlapelio, Dr. Kazio Griniaus, Dr. Petro Joniko, Dr. J. Pužino ir kitų originalūs straipsniai.

Metraštyje spausdinami poetų Kastyčio Gliados, Kazio Jakūbėno, Sonės Pipiraitės ir kitų eilėraščiai.

LITERATŪRA puos dailininkų Miko Šileikio, Petro Kiaulėno, K. Barausko, J. Varnelio, Pauliaus Angiaus, Viktoro Petravičiaus darbų reprodukcijas.

Petraštis spausdinamas gerame popieriuje. Bus apie 300 puslapių. Jo kaina bus du doleriai. Spausdinamas mažas metraščio skaičius, todėl pravartu iš anksto jį užsisakyti.

Norintieji tuojau užsisakyti metraštį, prašomi užpildyti žemiau spausdinamas cilutes ir pasiųsti metraščio administracijai.

LITERATŪRA, Metraščio Administracijai
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., USA

Siunčiu dviejų dolerių Money Orderį.
Prašu pasiųsti vieną LITERATŪROS epizempliorių tokiu adresu:

vardas ir pavardė		
Nr.	gavėns vardas	miestas valstybė
parašas		

dėl mano mokyklos draugas jų ir neatvežė. Būčiau galėjęs vieną kitą tikrą pavardę ir vardą įrašyti, kai kuriuos, rodos, prisimenu, bet daugumos veikėjų tikrų vardų nežinau ir neturiu galimumo jų tiksliai nustatyti. Marijampolėn, Sasnavon ar Ažuolinėn nė nuvažiuoti, nė parašyti negalima. Jeigu ir nuvažiuotum, tai vargu ten rastum 1905 ir 1906 metų įvykius gerai žinančių žmonių. Dalis jų jau bus išmirusi, o kiti bus išvažinėję arba išvežti. To laikotarpio įvykių žinančių žmonių yra Amerikoje, bet man neteko su jais susitikti ir plačiau išsikalbėti. Yra ir sasnaviečių, girdejęsųjų apie kovas su miškų sargais, bet vietos ūkininkų vestos kovos organizatorių ir dalyvių, rodos, čia nėra.

(Bus daugiau)

"Naujienos"—Penktadienis, 1950 m. vas. 10

Nevėžio Juozas

POETO JONO NEVARDAUSKO "UZRŪSTINTI DIEVAI"

Praeitų metų lapkričio pradžioje Montrealy išėjo iš spaudos poeto Jono Nevardausko lyrinė knyga — "Užrūstinti dievai" vardu. Autoriaus išdomis knygą išleido "Nepriklausoma Lietuva".

Knyga, jau iš paviršiaus pažiūrėjus, daro puikaus įspūdžio. Viršelis pagrazintas lietuviškais ornamentais dail. A. Tamošaičio, gi autoriaus foto dar labiau papuošia šią giliai patriotišką, lietuvišką knygą.

Poetas J. Nevardauskas buvo laisvos Lietuvos laikas, ir jo vardas buvo randamas daugely žurnalu. Ši knyga, jau antroji jo lyrinė knyga.

Patį vardą poetas pasirinko giliai lietuvišką, mitologišką ir skambų. Šį vardą autorius paėmė iš savo eilėraščių "Užrūstinti dievai". Tame eilėraštyje, atrodo, lyg būtų visos knygos motto, tarytum gijos suvestos į vieną koncentruojantį tašką. Patriotiškumas, kuris lėsiasi beveik per visus eilėraščius šios knygos, tėvynės meilė, — poetas padaro stiprų ir pajėgų kūryboje.

Poetas mus žadina į ryžtą, nepasiduoda, nors pritrenktas ir išmuštas iš tėvynės, bet su optimizmu šaukia:

Kiek kartų ant akių užmest norėjot
juodą skarą,
Kad atleidimo šaukiaut aš žvėrių nasruos.
Bet man ir skausmo aureolė gera,
Kad laisvė tik žydėtų tėviškės namuos!...
psl. 18.

Pačią knygą turinio atžvilgiu pats poetas suskirstė į tris dalis: 1) likimo kryžkelėje, 2) mano tėviškė ir 3) viskas praeina.

Pirmoje daly poetas sielojasi, kenčia su visos tėvynės likimu. Jis mato sapnuose, vizijose tą jungą, terorą ir kančias nežančią tėvynę, jos vaikus surakintus:

Regiu naktim aš motiną grandinėm
surakintą
Ir brolių kankinį užmuštą akmenim...
Argi reikia rykšesnio vaizdo toms kančioms?

Poetas sielojasi ir tais, kurie užmiršo atsidurę kitur, išvengę tos kančios, kaip žmogaus ir lietuvių pareigą, o pasirinko savo asmeniskumą ir partinius dalykus. Čia poetas, tarytum mūsų dainis Maironis, šaukia vėl net dangaus palaimos, kad sugrįžtų:

...Nutulė nuo Tėvynės ir šiaurės pašvaisčių,
Dėl partijų nesutelpat po vėliava šventą.
O Viešpatie, suveski, kaip paklydusius,
našlaičius,
Kur teka Nemunas, šventoji ir Venta...
psl. 5.

Šioje dalyje poetas stipriausiai pergyvena tėvynės dalį, net į erotinius eilėraščius poetas žiūri per patriotiškumo pilnus akinius.

Tėvynės tragedija — jo tragedija: širdy, kaip pajacas, verksi ir dejuosi...
psl. 12.

Poetas ieško, klauso, daužosi, bet erotikoje jis atsimuša į tėviškę, į motulę: Aš noriu iš motulės pasakų nuaušti, Gražiausią dainą mylinčios širdies...
psl. 10.

Šioje daly visur poetas mato tėviškę, tėvynę, jos ilgesį, mato ją kenčiančią; ir ten nebeskamfa nei taip dalgis dabar rugiapitū tėj, nei gėlės taip žydi, tik kopytėlės "ten skęsti asarų tvanė".

Nesvetimas poetui ir socialinis motyvas ir jo reikalai. Jis puola tuos, kurie turtuose dvasią pardavę, gi užmiršo žmoniškumą.

Tačiau visur kančią ir nusivylimą poetas nukelia į rytą ir viltį: Ateis žmogus vėl laisvę sušviltęs, Ir sunkų akmenį nuo širdies nukels...
psl. 13.

Antroje dalyje — "Mano tėviškė", poetas, būdamas gilus patriotas, ilgisi savos tėviškės, gimtų laukų, laisvės.

Kadangi pats autorius kilęs nuo Ventos, iš žemaitijos, jis labai vaizdingai, nuosirdžiai ir pergyventai šneka eilėrašty "Mano tėviškė":

Tarp gojų, kur Venta į vakarus srvena,
Kur kyšo pro miškus žali kalnai,
Kur likę broliai ugneles miškus kūrėna,
Tarp alksnių ir pušelių randasi jinai!
psl. 31.

Argi bereikia nuosirdžiau išsireikšti apie dabartinę mūsų tėviškę?...

Tą tėviškę mato ir girdi, kaip sodžius dainoję sukilsta, kaip naktis nostalgijoj suklupus ir t. t. Gi tėvynėje buvo:

Ten naktį žvaigždės — diena saulė man šviesiausia,
O dabar tenai naktis ir dejonės. psl. 29.
Ant tuščio stalo leisis saulės spinduliai...
psl. 48.

Poetas tiki, kad kančios praeis, sugrįš

laisvė, nes "gyvent nebūna niekados vėlai".
psl. 50.

Trečiojo šios knygos daly poetas dainuoja:

Išdilsta žodžiai šimtmečių granite,
Šventovėse šventa ugnis užgesa.
psl. 84.

Pracis ir mūsų tėvynėi tos vergovės diena. Dėl meilės ir mėrgaitės ir šioje daly, poetas per daug nesidauzo — jis ramiai, persunktas protu pasako:

Tavęs aš neradau. Ir gal nerasiu niekados.
Kiek pamenu, mačiau vaikystėj kartą tave.
psl. 68.

Ir labai aišku, dar labiau sutvirtina tėvynės meilę šito posakio mergaitė. Juk jojo meilė tik tėvynėje gali būti.

Apskritai imant, šioje gražiai išleistoje knygoje, yra daug, daug vaizgantiškų deimaniukų.

Juk šie laikai lietuvių tautai primena anuos dainius: Kudirką, Maironį ir kitus, kurie skambino, būdino ir žadino tautą.

Kada tėvynė pavergt, kada tiek kančių joje, poetas Jonas Nevardauskas kentėdamas su visa lietuvių tauta, kelia mus į tas tėviškes, į tėvynę ir šaukia į ryžtą!

Poetas, būdamas amžiumi dar jaunas, dar daug žada Lietuvai ir jos literatūrai.

Šia proga autoriui linkime su tokiu pat žemaitišku, nuo Ventos, ryžtu kiti Tėvynės laisvės. Mes sveikinam!

Konkursui prisiųstos onvelės

Iki 1950 metų vasario mėn. 1 dienos 38 autoriai prisiuntė savo darbus Chicago Lietuvos Draugijos Novelės Konkursui. Čia spausdiname autorių slaptyvardes ir prisiųstų novelių pavadinimus. Jie yra tokie:

Vilius Gel'is — Laumės, Prokų lanka, Dėl mėrgaitės, Grįžo, Vardenas, Piliakalnis, Likimas.

Jonas Šlaifas — Audronė
A. Kl. — Baltėsnė už sniegą
Žmogus — Kaip gera būti žmogui
J. Šienpiuvis — Tadas
Trylikas — Pirminis sniegas
Pūrvabredis — Lietuviškai kalba
D. Saubas — Kodėl aš vienišas
Petras Sakalas — Kai visa tauta naikina

A. Rymantas — Ryžausi savo kaltę išpirkti
Bala — Srovė
Vyt. Aruokas — Tau prie durų pasibels
Stasys Vakarė — Šešėlis, Naktis prie Duonojos

Alma Alpešė — Kelionė į Ameriką
A. J. Putinas — Motina be prieglaudos, žvirblių kivičiai
Baltijos žuvėdra — Lėlė
Jurgis A. — Diena, vakaras, naktis. Rytas

P. V. — Išsivežant Lietuvą
Klaifūnas — Paskutinis išsivietinimas
Aukštikalnis — Trisdešimt sidabrinių
Vieniolika vėjų — Batai
Veiversys — Akimirks
Atlanto vėjas — Čiobreliai

Dudelis — Menkaras
Eigulus — Penki kryžiai
T. L. — Žmogus prie lyjancio lango
Keistis — Šimtas tūkstančių Lygumų moterų

Ryto Rasa — Likimas
Vyto — Laiškai
Kretingalės Marė — Liuosiminkės duklė
Palaužtas žiedas — Mano sapnas, Tėvelių namelis, Duklė atvertė tėvus.

Ybis — Baisiausis pergyvenimas
Vijoklis — Paskutinis šokis
Akimirka — Intelektualinė novelė
J. Per. — Menininkas
Spokas — Kaip Mikutis išsiveždino

Ažuolas — Siuntinys iš Ringailiškės
Pran. Kupstelis — Senoji Venciaus lobiai.
Visi aukščiausi išvardintieji daktai atiduoti komisijai literatūrinei novelių vertei spręsti. Komisiją sudaro šie teisėjai:

Jonas Ais'is-Aleksandravičius
Nora M. Gugienė
Vincas Krėvė-Mickevičius
Sonia Pipiraitė
Antanas Vaičiulaitis ir
Juozas P. Varkala.

Teismo pirmininkė yra Sonia Pipiraitė. Teisėjams išrinkus tris geriausias novelis, jų autoriams bus įteiktos Chicago Lietuvos Draugijos skintos premijos. Teisėjų sprendimas bus paskelbtas sraudoje.

Chicago Lietuvos Draugija dėkoja visiems lietuviams rašytojams, taip gausiai dalyvavusiems šiame novelės konkurse.

Chicago Lietuvos Draugija.

NOVELĖ AMERIKONISKAI

JURGIS GLIAUDA

Galų gale ir Zylė įriedėjo į amerikoniškojo gyvenimo orbitą. Atskrido mūsų Zylė Amerikon. Čia apsigyveno ir ėmė reikštis.

Dar tremtyje Zylė sėkmingai veržėsi į spaudos skiltis. Tai vienur, tai kitur mirgėjo Zylės vardas. Gausiomis srovėmis jis liejo eilutes, kuriose vaizdavo urapatritinius vaizdus, šūvius, kraują, meilės ir politinio žaidimo užkulius konfliktus ir t.t. ir t.t. Vienu žodžiu, kas skaitė Zylės raštus, tas arba, antrą kartą pamatęs jo vardu pasirašytą dalykėlį, praleisdavo jį pro akis; arba pasirodydavo Zylės gerbėjų ir verkėdavo su jo herojais, kurie suskubdavo palaiminti gimtąją žemę net tokiu momentu, kai priešresistencinė kulka jau smeigiasi į pat paširdžius.

Ir Zylė ten jautėsi reikalingas, svarbus ir turįs svorį, nors maisto kortelės buvo labai liešos.

Amerikoje jį ėmė persekioti nesekmės. Keleta apysakėlių, išbarstytų po įvairius plačiaalpius leidinius, skendo jūroje kasdienybės aktualijų. Zylė pasijuto nusivylęs amerikoniškuoju skaitytoju, o jį redaktoriaus tik beviltiškai mojo ranka.

— Pamanykite, — skundėsi jis prieteliams prie alaus boko, — parašai jiems aukšto įtėpimo patriotinį kūrinėlį, jie deda jį kaip korespondenciją. O parašius eiles, tai, įdėję, atsiuntė sąskaitą apmokėti.

— Ir gyveno taip Zylė nepastebimas, menkutis ir parblošk-

tas. O gyventi taip jis nenorėjo. Ir jam atėjo galvon geniali mintis.

— Trauk jį velniai, tą nususį Parnasą! Tegyvuoja deivė Aktualija! — sušuko jis, suformulavęs savo smegenyse tą genialią mintį ir...

neuzilgo labiausiai paplitusiam pas mus leidinyje pamatėme smarkų rašinį: — Bučiuoju tave, Amerika! o po rašinio riebiom raidėm autorius vardas: ZYLĖ.

Kas gi negriebs, viską laikraštyje apšaukęs, skaityti tokį rašinį? Ir iš to rašinio visi sužinojo, kad labai gražiai, labai turtinai gyvena mūsų mieste gerbiamieji Kunkuraičiai. Kad jiems nieko netrūksta ir kad jie tokie patriotai, jog net tą laikraštį, kuriame apie juos rašoma sutikę išsirašyti.

Nespėjome atsikvėpti nuo Kunkuraičių patirotiškumo išpūdžio, kitą savaitę visus partrenkė žinia, kad ir Pumpuraitiai ne menkesni patriotai; kad jie užsirašę minimą savaitraštį ir be to dar pareiškę kelis istorinius sakinius, kurie ištais buvo atpasakoti. Pridurta buvo, pad Pumpuraitiai turtingi ir pavyzdiniai veiklūs. Po reportažu riogsojo Zylės vardas.

Nespėjome atsigauti nuo Pumpuraitių, o jau iš laikraščio išlindo Snūduraičiai. Ir vėl Zylė! Ir vėl gi Snūduraičiai tą pat laikraštį išsirašę.

Nespėjome apkalbėti apie Snūduraičius, jau sekė Pypkaičiai, jau sekė Žiūraičiai, Buknaičiai... Ir vis Zylė, ir vis Zylės plunksna, gabioji ir nepailstančioji.

O straipsnių pavadinimų gražumėlis! Mūsų miesto lanktingala Buknaitienė; gražiausias mūsų miesto stalo servizas pas Žiūraičius; nauja Parvyžiaus saliono suknėlė Pypkaičiai.

Apie Zylę pradėjo kalbėti, vis garsiau, vis dažniau. Ir Zylė pajuto radęs kontaktą su skaitytojų masėmis. Ir tas kontaktas varė jį pirmyn ir pirmyn, lyg geras vėjas vartyt būrinį laivelį. Jau niekur Zylė nemokėjo pinigų už įžangos tiketus; jau ir prie baro, tik imsis Zylė už pinigėlių, jau kurio nors prieteliaus apmokėtas alus ir karštas šuva.

Ir Zylė pasikeitė. Ir pasidavė Zylė toks, kad atsimindamas apie savo kūrybos krikštynas, kai pradėjęs rašymą jis pats graudžiomis ašaromis apverkt savo herojų, kažkokį studentėlį, iškėlęs trispalvę žiauriausios okupacijos metu, dabar tik šypėti. Ir kam tai gali būti įdomu? Kas skubės sklaidyti laikraštį ir ieškoti, ką Zylė parašė apie patriotišką studentėlį? Nonsense, Sir!

Kas dabar mūsų mieste nekuba sklaidyti laikraščio ir ieškoti, ką Zylė parašė apie mūsų miestą? O gi visi pažįdami: ką šiandien Zylė parašė? Ir paskaito ir padiskutuoja — o vis Zylė ir Zylė!

O kai Zylė dabar paklausa, kaip jam sekasi Amerikoje, Zylė atsako amžinų žodžių prasmingumu: atiduodu, kas Dievo Dievui; o kas Ciesoriaus — ciesoriui...

PRANEŠIMAS TREMTINIAMS

Tremtinių šeštadienio suėjimas įvyksta š. m. vasario 11 d., 7 v. v. Liet. Vyčių salėje, 2451 W. 47 St.

ALT sekretorius Dr. P. Grišaitis daro pranešimą: "Kas nuveikta ir kas reikėtų nuveikti Lietuvos laisvinimo byloje".

Čikagos Liet. Tremtinių Dr. Jos Valdyba.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

6-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — PENKTAD., VASARIO 10, 1950

Angliakasių unijos prezidentas John L. Lewis prezidento Trumano skirtos komisijos posėdyje išvadino kasyklų savininkų atstovą George Love melagių. Paveikslas matome įtemptų nervų posėdžio vaizdą.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Gary ir Indiana Harbor lietuviai minės Vasario 16 d.

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktis šiais metais bus minima taip:

Vasario 12 d. 7:30—8:00 val. vakaro Radijo pusvalandis WWCA radijo stoty Gary (banga 1270).

Dalyvauja: Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis, ponis J. Daužvardienė, operos dirigentas A. Kučūnas, solistai: J. Motekaitienė, S. Adomaitienė, P. Bičkienė ir S. Baranauskas.

Visi lietuviai kviečiami tą dieną patys pasiklausti ir paraginti savo pažįstamus lietuvius, nepraleisti tos retos progos išgirsti turiningos pono konsulo kalbos ir skambių lietuviškų dainų.

Pusvalandis ruošiamas dalyvaujančių programoj menininkų iniciatyva.

Šis pusvalandis galėjo įvykti tik duosnėmis ir mūsų tautos reikalus suprantantiems lietuviams ruošiant.

Stai tie garbingi aukotojai: P. P. Kazimieras Nekutis iš Gary—\$20; Tony Kazlauskas iš Gary—\$10; p. G. T. iš Gary—\$10; p. Antanina Neminė iš Gary—\$5; p. Anna Brazauskienė iš Gary—\$5; Antanas Volines iš Gary—\$5; Indiana Harbor Tremtinių Draugija \$36. p. J. Ruškelius iš Gary—\$5.

Visiems aukojusiems tariama širdingas lietuviškas acū.

Vasario mėn. 19 d. Indiana Harbor įvyks ALT Gary ir Ind. Harbor skyriaus ruošiamas minėjimas su menine programa.

Rengėjai.

Skautų - skaučių parengimas

Chicago lietuviai skautai, esantys rengia parengimą šeštadienį, vasario (Febr.) 11 d., 7 val. vakare, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

Parengimo meninę dalį atlieka solistai: sol. P. Bičkienė, Amer. operos sol. A. Brazis, skautų, čių choras, skautinių šokių grupė ir skautai, esantys (ką jie atliks, pamatysime atsilankę).

Po programos šokiai. Groja Byansko orkestras. Veiks baras su užkandžiais. Įėjimas \$1 su taksais.

Maloniai kviečiame visus apsilankyti šį gražų lietuvių jaunimo parengimą. Rengėjai

Vasario 16 dienos minėjimas

18 kolonijoje gyvenančių naujų ateivių lietuvių iniciatyva vasario mėn. 12 d. 11 valandą Dievo Apv. bažnyčioje (18 ir Union gatvių kampas) pamaldomis už Tėvynę bus paminėta Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Pamaldų metu lietuviškai giedos šios parapijos naujų ateivių lietuvių mišrus choras, vadovaujamas p. A. Murelio.

Visus šioje parapijoje ir kitur gyvenančius lietuvių maloniai kviečiame šiose pamaldose dalyvauti.

18 kolonijos lietuviai.

Moterų vakarėlis

"Sandaros" Moterų 100. Kuopos draugiškas vakarėlis įvyks šį sekmadienį, vasario 12 d., "Sandaros" j svetainėje, 840 W. 33th St. Pradžia 4:30 popiet. vakarienė lygiai 7:00 v. vakare. Bus graži programa, pritaikyta Lietuvos nepriklausomybės minėjimui, kurią atliks artistai tremtiniai. Taipgi bus gera muzika šokiams ir įvairių žaidimų. Sandarietės žada duoti kuo skaniausią vakarienę, ir tas visas kainuos tik \$1.25.

Šio būrelio moterų parengimai yra rentini dėl to, kad jos visuomet aukoja kilniems tikslams: AL Tarybai, Balfui, Dr. Šliupo paminklui, kelerius metus siuntę tremtiniams maisto siuntinių. Atsilankydami į šį parengimą, prisidėsite prie kilnaus darbo ir tuo pačiu metu smagiai praleisite laiką. Kviečia visus šios kuopos vardu

P. Gribienė, kuopos pirm.

Geltonplaukė ir brunetė

Roselandas — Vasario 12 d. Visu šventas parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash ave., 9. Wardo Lietuvių Demokratų Klubas rengia vakarą.

Atvyksta artistas Stasys Pilka su savo grupe ir Linksmieji Broliai. Suvaldins 2 juokingas komedijas: "Geltonplaukė ir brunetė" ir "Vienu keliu". Pamatysite gražų ir juokingą veiklą, suvaldintą parinktių artistų tremtinių. Paremsite klubą, kuris ne tik reikišiai vietinėje Amerikos politikoje, bet daug dirba ir aukoja tremtinių šelpimui ir Lietuvos laisvės kovai.

Pradžia 4. val. po pietų, įėjimas 74 c. su taksais.

Senas Petras

Vasario 16 per radiją

Konsulas Dr. P. Daužvardis yra kreipėsi į radijo tinklo vadovybę, prašydamas skirti laiko paminėti Lietuvos Respublikos nepriklausomybės paskelbimo diena. Galimas dalykas, kad nors vietinė WGN stotis suras tam pamėjimui laiko, nors iki šiol teisinosi platesnei programai vietos neturėjusi. Bent dienos įvykių skyriuje nepriklausomybės šventę galės būti tos stoties prisiminta vasario 16 d. 8:45 v. v.

BIRUTĖ

Encore!... was the response to "Birute's" presentation of Frans Lehar's "Count of Luxembourg" in November of 1948. So the gay and romantic "Count" is returning to Sokol Hall, 2337 So. Kedzie ave., on February 26, 1950.

Leading roles will again be sung by the highly talented cast that received such acclaim at the first performance. Albina Ruthers, Apolonia Augustinavičienė, Jurgis Endriukaitis, Juozas Bražys and Vytautas Gorinas are aiming to give forth their better than best to achieve another never-to-be-forgotten performance. The chorus is devoting its Tuesday and Friday nights to reviving Lehar's portrayal of Parisian life. A bigger and better production is on its way and no one will want to miss it.

This operetta, Lehar's favorite, has not been presented on Chicago's professional stage since 1912. To "Birute" chorus and its untiring director, Mr. John M. Byanskas, belongs the distinction of having introduced the "Count" to Lithuanian audiences in Chicago.

Another opportunity for you to join the revelers ("Birute" chorus) in Paris for Mardi Gras merrymaking, to sway to the dreamy Luxembourg waltzes, and to laugh at the ingenious efforts of the Grand Duke (Juozas Bražys) to woo the gracious diva (Albina Ruthers) is offered for the reasonable price of \$1.50. Tickets may be obtained in advance from any chorus member.

—B. J.

MORTHA SARKSNIENĖ (pagal tėvus Sinkevičius) Gyveno 1749 So. Halsted St.

Mirė 1950 m. vasario 8 d. 5:00 valanda ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 40 m. Paliko nuliūdę: vyras Juzapas, sūnus Frank, brolis Michael Sinkevičius ir šeima, Bentville, Pa., ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė Chicago Lietuvos Draugijai. Kūnas pašarvotas Petro Gurskio kopl., 659 W. 18th St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 11 d. 9:30 val. ryto. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautos kapines.

Visi a. a. Morthos Sarksnieneš giminių, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūde lieka: Vyras, Sūnus, Brolis ir Giminės.

Laid. direkt. Petras Gurskis. Tel. SEeley 3-5711.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROvehill 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

PROspect 6-0099

3319 Lituania Ave.

YARds 7-1138-1139

Tiesu kurie gyvena kitose miesto dalyse gaukite koplyčią artimiausioje vietoje

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Visi Tel. YARds 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas LAfayette 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS

Tel. Virginia 7-6672 and 6673

2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARds 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone YARds 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST. Telephone YARds 7-1911

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

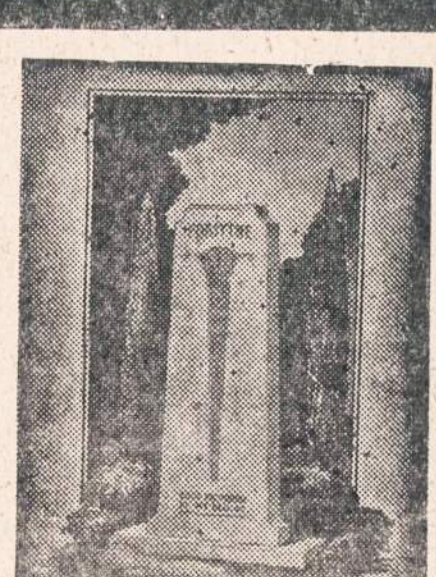
BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ĮDIRBYSTĖ

Paminklus pristatome į visas kapines arti, ar toli

Telefonas: BEverly 8-3632

URBA Gėlės Mylėtoms, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams. **GELININKAS** 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis **KVIETININKAS** Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARds 7-7308.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 So. Wentworth Ave. Tel. STewart 3-2454 ir HUDson 3-2224.

GELININKAS PETRO FLORIST Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuvėms, papuošimams. **ROY R. PETRO** 5519 So. Harlem Ave. Tel. REliance 5-0763 Residence: PORTsmouth 7-9020

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

6-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — PENKTAD., VASARIO 10, 1950

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN ir KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME Į VISAS KAPINES ARTI AR TOLI.

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

KUR GYVENA IR KA VEIKIA

Darbo prievolių trumpinimai

Visi tremtiniai, kurie emigravo į Australiją, turėjo pagal sutartį įsipareigoti du metus dirbti jiems pasiūlytus ten darbus. Dabar tremtiniai tie įsipareigojimai trumpinami. Ne visiems vienodai trumpinami, o žiūrima, kas kurio laivą atvyko. Anksčiau atvykusiems tie darbo įsipareigojimai trumpinami vieneriais metais, kitiems kiek ilgesniu laiku.

Kaip jie praregi?

Lietuvoje yra pasilikę seniau mažai kam žinomas rašytojas J. Paukštelis, gimęs 1899 m. kovo 3 d. Tityose, Linkuvos valsčiuje. Jis yra parašęs "Vidurnakčio" balades, "Kaimynus" ir dar kitus dalykėlius. Visi jo rašyti dalykėliai buvo sunkte persunkti miesčioniškai buožių dvasia. Dabar J. Paukštelis staiga "praregėjo". Savo "laime" jis mėgino dramaturgijoj ir parašė veikalą "Audra ateina". Tai jau kiau-rai komunistinis veikalas, kuriame seniau jo gerbiami buožės dabar kraujujūpliais išvadinti. O kas įdomiausia, kad 1936 metų Suvalkijos ūkininkų streiką jis visiškai sukomunisticino.

Jau pirmos okupacijos metu bolševikai to streiko dalyvių daug suėmė, į kalėjimus sugrūdo, o kitus kaip nepagydomus "buožias" į Sibirą ištremė. Ir štai J. Paukštelis, savo gyvybę gelbėdamas ir nenorėdamas su tais buožėmis atsidurti Sibire, juos skuba bolševikinti... Mirusieji ir sušaudytieji tyli, o tie, kurie Sibire kankinasi, taip pat apsiginti negali, tai bepigu jūtos J. Paukštelio sukomunisticinti.

Nepavydim J. Paukštelio likimo.

Kas bus, kas nebus, o lietuvis nepražus

Nespėjo lietuviai tremtiniai atsidurti tolimoj Australijoje ir štai nenuleidami rankų ne vien tik kovoja su savo likimu, bet svetur ateina į gyvenimą su savo papročiais.

Lietuvų aviacijos sporto šaka buvo populiari. Mūsų jaunuoliai skubėjo į tą sporto šaką įsijungti ir dirbti.

Štai Australijos Adelaidės mieste veikė "Gliding and Soaring Club of S. A. Inc.", 15 Wilson St., Prospect S. A. Tam klubui priklausė tik 25 nariai australai. Bet į jį dideliu australų nusistebeėjimu įstojo 15 lietuvių. Jų tarpe australai susilaukė tokių, kurie Lietuvoje aviacijos sporto šakoj toli buvo pažengę, kaip tai Pyragius, Janulevičius, Jasaitis, Lesčius ir kiti.

Gero vėjo mūsų jauniems sportininkams!

Tusčios pastangos

Kaip praneša "Australijos Lietuvis" Adelaidės mieste veikia vadinamas "Gerų Kaimynų Komitetas". Tai yra ne kas kita, kaip asimiliacijos įstaiga. Tas komitetas visai atvirai pasisako, kad jis iš naujai atvykusių ateivių nori padaryti gerus Australijos piliečius, kurie įsilietų į vietos tautos gyvenimą ir jaustųsi jos vaikais, nes nenorima Australijoj turėti kitų tautų mažumų.

Rodos, visiems iš seno yra žinoma, kad anglai skubiausiai kitas tautas suvirsina. Naujai atvykusieji į Australiją lietuviai neabejotinai bus geri Australijos piliečiai, bet kad jie būtų geri anglai, tai daugiau ne kaip apėjotina. Lietuvių naujoji karta, kaip ir anglai, turi savus papročius, savo praeitį, didžiuos kovas yra pakėlę už savo kalbą, tėvynės laisvę. Lie-

tuvis iš seno gerbia anglą. Jis taip pat nori būti gerbiamas, o neprievertaujamas savo papročius ir praeities išsižadėti.

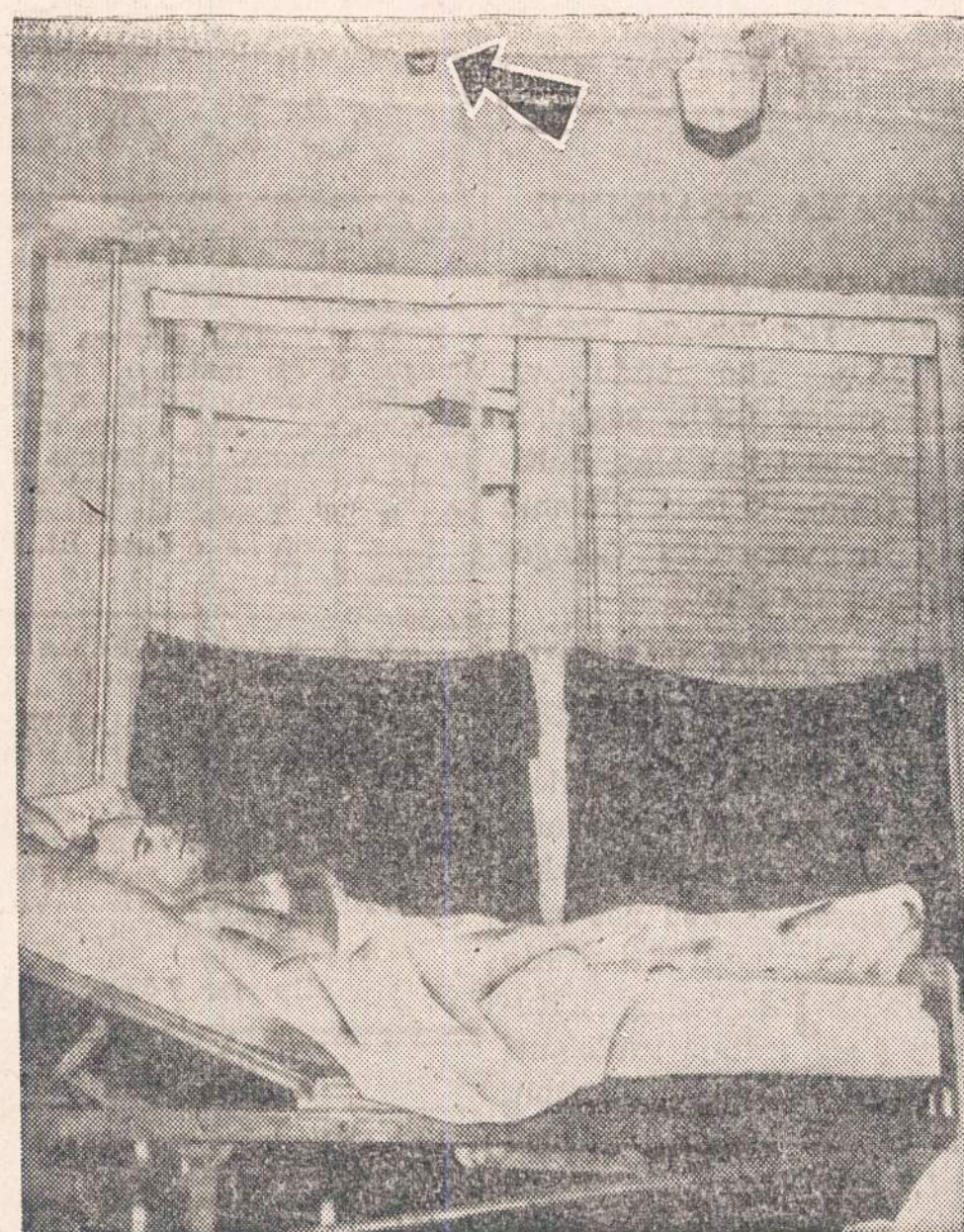
Ko siekiama?

Čikagos lietuvių draugijų veikla, kuriose yra gausiai susibūrę senieji mūsų ateiviai, daugiausia reikiama kultūriniais parengimais, ruošiamais suvalšpos ar kitais labdaros tikslais. Kiek teko pastebėti, tų visų draugijų ar ratelių aktyvų, veiklųjį elementą sudaro daugiausia senesniojo amžiaus vietos lietuviai, kurie, nepaisydami savo senyvų metų, palikę fabrikų dūmus, vakarais bėga į susirinkimus, repetecijas ar choro pamokas. Iš jų veidų spindi tas tikrasis nuosirdus lietuvis, kuris, nors ir toli būdamas nuo savo tėvynės Lietuvos, nepamiršo savosios kalbos ir lietuviškos dainos.

Štai kad ir Čikagos Lietuvių Suvalkiečių choras. Kurį laiką man teko stebėti jo veiklą ir su-eiti į glaudų sąlytį su to choro dalyviais. Aš tiesiog stebėjau ir gėrėjau si jo nuveiktais darbais. Choras turi apie 30 asmenų, kurių amžiaus vidurkis bus 44 metai. Tai jau ne pirmosios jaunystės choristai. Ir kiek jie turi lietuviškos dvasios ir pasiryžimo!

1949 m. nebuvo beveik nei vieno didesnio kurios nors draugijos rengimo, kur nebūtų kviečiamas Suvalkiečių Dr-jos choras. Nebuvo beveik nei vieno šventadienio, ypač vasaros metu, kad choras kur nors nedainuotų. O būdavo ir tokių šventadienių, kad tekdavo ir keliose vietose tą patį dieną dainuoti. Atsižvelgiant į choro dalyvių amžių, tekdavo tiesiog stebėtis jų pasiaukojimu ir energija, skleidžiant lietuviškąją dainą Čikagos lietuvių tarpe.

Laikraščių skiltyse dažnai skaitydavau eilę puikių atsiliepimų apie minimą chorą, apie jo parengimus bei puikų pasisekimą. Ir štai dabar, prieš keletą dienų, "Vilnyje", "Drauge" ir "Naujienose" visai netikėtai randu korespondencijas apie tą patį chorą, kuris uteniškiams pastatęs veikalą "Pavogtąją sužieduotinę". Skaitau ir netikiu: veikalas buvęs sudarytas, vaidintojai rolių nemokėjo, sufleris per garsiai sufleravęs, žmonės buvę nepatenkinti ir t. t. ir t. t. žodžiu, beveik skandalas. Labai nustebau. Negi tai kalbama apie parengimą, kuriame ir man atsitiktinai teko būti. Taip, tikrai, tai buvo rašoma apie 22 sausio parengimą Auditorijos salėje, tačiau taip jau per daug tendencingai, kad net susidarė įspūdis, jog tai yra pikto dar-

Herbert Noble guli Dallas, Texas, ligoninėje. Naujų Metų vakarą kažkas paleido į jį kėlis revolverio šūvius. Praeitais metais žuvo jo žmona, kai i automobilį buvo padėta bomba. Manoma, kad Noble santykiavo su gembleriais.

bas, norint suniekti chorą bei jo vadovus.

Objektyviai reikėtų pasakyti, kad, atsižvelgiant į aktorių pajėgumą, veikalas buvo pastatytas visai neblogai ir visai patenkinamai. Choras turi apie 30 asmenų, kurių amžiaus vidurkis bus 44 metai. Tai jau ne pirmosios jaunystės choristai. Ir kiek jie turi lietuviškos dvasios ir pasiryžimo!

Kas dabar čia pasidarė, kad Suvalkiečių Dr-jos choras staug "nemoka nei vaidinti, nei dainuoti ir t. t." Pasinformavau tuo klausimu pas choro vadovybės narius, ir štai kas paaiškėjo. Pastaruoju metu atsirado grupė žmonių, kurie dėl asmeninių ar kitų sumetimų norėjo žūtūt išardyti aukščiausiai minėto veikalą pastatymą ir tuo chora sukompromituoti. Iki pat paskutiniosios parengimo dienos buvo pinamos įvairios intrigos. Tik energingai pasiryžimo dėka veikalas buvo pastatytas, ir aukščiausiai minėtų asmenų grupė liko pastatyta prieš įvykusį faktą ir pilną veikalo pasisekimą. Tokiu būdu nieko daugiau neliko, kaip tik, prisidengus slaptyvardžiais, chorą bei jo vadovus tendencingomis korespondencijomis — kritikomis pulti spaudoje.

Gal kas pasakytų: "Kritika visada yra galima". Taip, teisinga, rimta ir objektyvi kritika yra visada laukiama ir sveikintina, nes iš jos yra mokomasi; tačiau tendencinga, tu-

Nori karaliaus

Vokiečių informacijos šaltiniai skelbia, kad Bavarijoj (V. Vokietija) isikūrė Bavarijos monarchistų partija — Bayrische Heimat und Koenigsbund. Tai partijai vadovauja prof. dr. Anton Berr. Partijai kelių savaičių būvyje prisiršo 300 tūkstančių narių.

Partijos vyriausias tikslas tai Bavarijoj atstatyti Wittelsbach dinastiją.

Idomu, kad tuoj šiam karui užsibaigus, Bavarijoj tuoj buvo isikurusi monarchistų partija, kuri reikalavo Bavarijos nepriklausomybės, bet tuomet JV kariška okupacinė valdžia tą partiją uždarė, o dabar atrodo, kad Bavarijos monarchistams bus leista veikti.

Iki šiol čia veikė taip vadinama Bavarijos partija, kurios žymesni veikėjai dabar perėjo į monarchistų Bavarijos partiją.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

SAVAITRAŠTIS

"ARGENTINOS LIETUVIU BALSAS"

U. S. A. metams kainuoja Du doleriai

Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginiai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Casilla de Correo 303, Buenos Aires, Argentina

FEBRUARY CLEARING SALE

Milžiniškas mūsų prekių išpardavimas.

Visos mūsų prekės numazintos nuo 25%—50%.

Sutaupykite pinigų viename mūsų didžiausiam pardavime!

JOSEPH'S DRY GOODS STORE

JOSEPH PIKEL, Savininkas
AUKŠTOS KOKYBĖS PREKĖS
3401 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.

PLANINGAS
TAUPYMAS
VISUOMET
MOKA GERUS
DIVIDENDUS

PRADĖKITE
TAUPYTI
ŠIANDIEN!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 WEST CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILLINOIS
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. TEL.—Virginia 7-7747

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galitė išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Orderj arba nuvykite į:
BOROCYL CO. 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

All kinds of PRINTING
Musų Spaustuvė Atlieka Ivaiviausius Spaudos Darbus!
Jeigu esate biznyje ir jums reikia atsispausdinti bilų, steitmentų, laiškų, žinokite, kad "NAUJIENU" spaustuvė yra pasiruošusi jums patarnauti. Atliks darbą tobulai. Kainos kuoprieinamiausios.

UŽSUKITE IR PAMATYKITE PAVYZDZIUS

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Canal 8500

A. L. D. D. NARIAI

Tel. Virginia 7-6583

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone Republic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidare ofisa
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060
Priima kasdien nuo 9-11 val. ryto, o antradieniais ir ketvirtadieniais taip pat nuo 7—9 val. vakare.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187

Ofiso Tel. Virginia 7-0036
Rezidencijos telefonas SEvery 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 v. vakaro
Sestadieniais nuo 1 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: Pullman 8-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Sautkite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2224
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Sestad. tikta susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

Ofiso tel.: YARDS 7-1166
Rezid. tel.: DANube 6-1126

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1—4 p. p. ir 6:30—8:30 val. kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir seštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet tik iš anksto susitarus!
Rezid. 3247 So. Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Sestad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Resid. Tel.: Virginia 7-2421

Dr. J. W. Kadzewick
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10549 SO. BELL AVENUE
Pacientai priimami tikta pagal susitarimą.
Telefonas: HILLtop 5-2626.

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDson 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—5; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir seštad. vak. uždaryta.

7—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—PENKTAD., VASARIO 10, 1950

Emerg. Tel. REaliz 3-2865

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3210
Val.; pirm., antrad., ketv. 12—2:30
6—9 vak., penkt. ir šetd. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr. ir ketv. 3—5 v. v.
trečiad. penkt. ir šetad. 3—8 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kasdien, išskiriant treč., šetd. 2 iki 4.
Ofiso Telefonas: GRovehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEmlock 4-5532

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas Calumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia saukite—
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmdienį nuo 10 v. iki 12 dienos

INCOME TAKSUS
PILDO
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS
AUDITORIUS
2401 West 63rd St.
Phone WALBROOK 5-7711

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidoimis ir Hollywood'o sviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. EN. 4-5883-40

GERIAUSIA PIRKTI
NAMAMS BALDUS
— IS —

PROGRESS

LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVIŲ
SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS
APARATAI, SKALBIAMOS
MASINOS, BALDAI, MATRACAI,
KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ
BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Leugviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS
FURNITURE CO.
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTory 2-4226
CHICAGO, ILL.

4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTory 2-4226
CHICAGO, ILL.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA
17-ti METAI
IS STOTIES
W. G. E. S.
1390 kil.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakarųškos
kas pirmadienį (14-ti metai)
nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Bile reikalu skambinkite:
REpublic 7-4807

SKAITYKITE IR KITUS
RAGINKITE
SKAITYTI
"NAUJIENAS"

VYRAI, ARGĖ JAU ŠITAIP?

Čikagos Lietuvių Tremtinių Draugijos visuotiniame susirinkime, kuris įvyko vasario 3 d., besisiekiant paaiškinti gana keistų dalykų...

Bekalbant apie visokius reikalus, susirinkime užsimezgė kalba ir apie tremtinių savišalpos reikalus. Jau čia pat Čikagoje keliolika iš tremties atvykusių šeimų esą patekę į visokią bėdą. Kreipiasi, maldaus pagalbėti, bet draugijos valdyba nieko negali padėti, nes neturi nė jokio pinigų. Be to, Ašarų Saloje sėdi 30 tautiečių, kurie bus ištrinti atgal į Europą (net nė Amerikos nepamatę), jeigu už juos kas nors neįneš reikalavimų pinigų sumų. Jų iš tos nelaimės net pats BALF'as negalės išgelbėti, nes irgi nebeturės pinigų.

Taigi valdyba pasiūlė šitokiems "degtiniais reikalams" sudaryti tokią lyg ir savišalpos kaselę, kad būtinam reikale nors kiek būtų galima bėdą padėti. Buvo pasiūlyta apsidėti tam tikromis aukomis. Tačiau susirinkimo kalbėtojai buvo nuomonės, kad savišalpos reikalams lėšų galėtų sudaryti iš įvairių parengimų. Juoba, kad tokiems reikalams valdyba salę gali gauti nemokamai Tremtinių Namuose, o tremtinių tarpe yra nemaža meninių pajėgų. Juk ir seniau atvykę lietuviai čia yra sukūrę daugelį organizacijų, draugijų bei klubų ir nė vienos kas nėra tuščia, nors jie tiesioginių aukų iš savo narių ir neprašo (nes vis tiek žino, kad iš to nieko nebus...). Kasos daugiausia yra papildomos iš įvairių parengimų.

Atsakydamas į tai draugijos pirmininkas kun. Stašys su dideliu nusivylimu pareiškė, kad iš to visiškai nieko nebus. Ne kartą jau Čikagoje esančios teatralų grupės ir ansambliai buvę tuo reikalu kalbinti, bet iš to visiškai nieko neišėjo. G. V. atsakė, kad jo ansamblio apskritai atsisako ką nors bendro su tremtiniais beturėti, o teatralai pareiškė, kad jeigu jie vaidinsią tokiems tikslams, tai jie tikrai vegetuos... Draugijos reikalų vedėjas p. Kleiva atsižada visiškai nuo tolimiesnių derybų, nes nustojes bet kokios vilties dėl susitarimo...

Išėitę taip, kad tremtinių savitarpinės derybos dabar yra jau tokios pat neviltingos, kaip ir kitų derybos su bolševikais dėl atomo kontrolės... Pagal pranešimą, gal dar net sunkesnės...

Išgirdę tai, susirinkusieji salėje ėmė nervingai burnoti. Atsirado balsų, siūlančių griežtai boikotuoti parengimus, kuriuose dalyvaus minėti ansamblininkai ar vaidilos.

Jeigu dypukai į parengimus nesilankys, tada jie galės sau "vegetuoti..."

Jeigu iš tikrųjų taip yra, kaip išdėstė draugijos pirmininkas, tai būtų gana keista. Juk tremtieje mes savo menininkus ir ansamblius ne tik dideliai gerbiame ir iš visos širdies šloviname, bet net idealizavome. Ir ne tik tai tuščiais žodžiais. Kiekvieną kartą nuotraukdavome nuo savo ubagiško davinio po kelis gramus riebalų, cukraus, miltų ir, pagal tradiciją lietuvišką vašingumą, sodinome už stalo juos, dideliai sielodamiesi, kad tik ansamblininkai nebūtų alkani. O dabar matote. Susirado bagotesnius, tai buvusiems likimo broliams nugaras atuko...

Visą šitą negandą lyg ir patvirtina neseniai "Naujienose" pasirodžiusi skaudė žinutė iš Cicerio "Neįvykęs vakaras". Vietinis BALF'o skyrius net keletą mėnesių ruošėsi parengimui, kuriame programą at-

likti buvo sutikęs, rodos, bene tas pats G. V. ansamblis. Tačiau jis pačią paskutinį momentą atsisakė dalyvauti. Tada ciceriečiai kreipėsi į Linksmuosius Brolius, kad šie apsimintų užpildyti programos spragą. Tačiau "broliai" užgiedoję tokią sumelę... Taip vakaras ir neįvyko.

BALF'o tikslai, rodos, kiekvienam aiškiai žinomi. Veik kasdien girdime sielojimąsi dėl 600 lietuvių, kurie turi prągą atvykti į čia, jeigu tik būtų surasti pinigai juos užmokėti kelionei nuo miesto iki sutarty nurodytos vietos. Rodos, kad dar taip neseniai ir mes šitais pačiais rūpesčiais sielojomės, o dabar, tik persikraptę per vandenyną, viską greitai pamiršome ir besirūpiname tik savo asmenišką kišene.

Rodos, ir minėto ansamblio vyrus Vokietijoje matėme vilkėjančius vienodais "siūtais", pasiūtais iš to paties BALF'o atsiųstos medžiagos, skirtos tremtieje esantiems menininkams aprengti. Ak, greit viskas yra pamirštama.

Bet pats blogiausias dalykas tas, kada menas yra subiznarinamas. Tada iš jo jau belieka kažkokia mizerija. Na, kad ir toje pačioje Amerikoje... Bet ne visi pavyzdžiai yra sektini.

Prisimename mes ir tikruosius "linksmuosius brolius" (Dineiką, Petrauską, Siparį), kurie buvo ir tikrieji to vardo savininkai. Buvo tai tikri menininkai, ne kokie kermoštininkai. Nekartą juos girdėjome Kaune linksminant publiką iki ašarų labdarybės parengimuose be jokių pretenzijų ir atlyginimų... Dypukas

Dr. P. Grigaičio paskaita

Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius Dr. P. Grigaitis, Čikagos Liet. Tremtinių Draugijos kviečiamas, š. m. vasario 11 d. 7 v. v. Liet. Vyčių salėje, 245 W. 47th st., tremtinių susirinkime skaitys paskaitą, tema "Kas nuveikta ir kas reiktų nuveikti Lietuvos laisvinimo byloje".

Valdinės tarnybos

Yra laisvų vietų bibliotekiniams Illinois, Michigan ir Wisconsin valstybėse. Atlyginimas \$3100 metams. Visi kandidatai turės laikyti egzaminą raštu. Prašymus siųsti: Regional Director, Seventh U. S. Civil Service Region, New Post Building, Chicago 7, Ill., iki kovo 2 d. Informacijų galima gauti čia arba bet kuriame pirmos ar antros klasės pašte.

U. S. Civil Service Commission, Washington 25, D. C., skelbia egzaminus šioms vietoms užimti: seserų slaugių, gydytojų, chemikų, metalurgų, inžinierių.

Prašymai priimami: seserų iki balandžio 4 d., kitų iki vasario 28 d.

Kovo mėnesį Belgijos piliečiai turės progą pasisakyti dėl karaliaus Leopoldo likimo. Vyriausybė baigia paruošiamuosius darbus plebiscitui.

Čekų policija suėmė du JAV mormonų misijonierius. Amerikos pasiuntinybė prašo Pragos valdžią duoti informacijų apie sausio 29 d. dingusius du amerikiečius.

Trečiadienį 40,000 korėjiečių pramarsavo pro JAV ambasara ir padėjo ko už 10 milijonų dolerių vertės karo medžiagą, gautą iš Amerikos.

Bloga višta, jei lesa namie, o kiaušinius deda pas kaimyną. Ispanų programą at-

SPORTAS

LIETUVIŠKOJO SPORTO AKIRATYJE

Toronto lietuvių sporto klubo "Vyties" šachmatininkai dalyvauja miesto major lygos pirmenybėse. Pirmose savo pirmenybių varžybose jie įveikė kanadiečių "Bambit" vienetą, laimėdami pesekme 3,5:2,5. Lietuvių taškus pelnė: Rimas 1, Steipaitis 1, Guobys 1 ir Matuzevičius 0,5.

"Vyties" klubo tenisininkai taip pat sėkmingai žaidžia Toronto apygardos pirmenybėse. Iki šiol lietuvių komanda dar nėra pralaimėjimo ir, atrodo, kad kelias į pirmą vietą jau yra užtikrintas, nes visi stipresnieji priešininkai jau yra nugalėti.

—Hamiltono LSK "Kovo" krepšininkai nuo šių metų pradžios įstojo į katalikų bažnyčią krepšinio pirmenybes ir jose dalyvauja kaip Hamiltono lietuvių parapijos krepš. komanda. Sausio 9 d. lietuviai turėjo savo pirmas rungtynes, kurias nesėkmingai pralaimėjo 45:28 (16:14).

—Hamiltono įvykusios draugiškos stalo teniso rungtynės tarp "Kovo" ir Latvų Sporto klubo baigėsi pirmųjų laimėjimu 9:1. Lietuviams atstovavo: A. Tėvelis, J. Bulionis, M. Panavas ir V. Subotnikaitė.

Tarybų Lietuvos Spauda praneša, kad 1949 m. Pabaltijo futbolo meistrių tapo Lietuvos futbolininkai, nugalėję esčius 2:1 ir latvius 1:1. Lietuvos rinktinę sudarė šie žaidėjai: Skalskis, Stelmokas, Slyžius, Galvičius, Mačiulis, Paberžis, Ganusauskas, Penkauskas, Jakimavičius, Saunoris, Daukša, Liutkevičius ir Rylis.

—Nuo š. m. sausio m. 31 d. "Darbininkas" įvedė "Šachmatų" skyrių, kurį veda buvęs lietuvių šachmatininkų Sąjungos vadovas Vokietijoje K. Merkevičius - Merkis. Šis skyrius žada pasirodyti kartą savaitėje, antradieniais.

—Sausio mėn. 21 d. Brokto, Mass., begelbėdamas skęstantį vaiką, Waldo ežere žuvo iš tremties atvykęs jaunuolis Robertas Mandelkis. Žuvusysis buvo pasižymėjęs kaip geras plaukikas, stalo tenisininkas ir futbolininkas. Jis yra atstovavęs Wiesbaden'o ir vėliau Kaselio lietuvių sp. kl. "Lituanica" (Vokietijoje), kur išgyveno iki pat išvykimo į JAV. Apie šią nelauktą ir šurpią mirtį plačiai aprašė vietos amerikiečių spauda.

—Netrukus pasirodys Didž. Britanijos Lietuvių Sporto Sąjungos leidžiamas "Sporto Dievų" laikraštis. Pagal paskutinį pranešimą, dėl aukštos spausdėvės užprašytos kainos, jis bus spausdinamas rotatoriumi ir eis kas dvi savaites.

—Argentinoje veikia Lietuvos sporto klubas "Grandis", kuris gana gražiai pasireiškia. Po keleto ankščiau laimėtų rungtynių, šio klubo krepšininkai sausio mėn. 19 d. vėl prašė puikią pergalę, nugalėdami Avellanados S. K. "Podesta".

—Anglijoje iškilo plunksnos svorio boksas J. Zemaitis, kuris neseniai žaidė už Londono Pietų Vakarų Diviziono rinktinę, kovoje su Pietų Anglijos Kunigaikštijos rinktinė. Šiame susitikime jis nugalėjo savo priešininką J. Reece, jį paguldėdamas antrame runde nokautu. Sul.

—Praeitais metais Lenkijoje buvo nužudytas britų diplomatas Arthur Carteret Maule. Ketvirtadienį lenkų karo teismas nuteisė mirti du lenkus už Maule nužudymą. Be to, dar vienas žudikas sėdės kalėjime iki mirties, o antrasis — 15 metų.

IS CHIGAGOS

MAZINAMA TRAUKINIŲ

Anglių stoka verčia geležinkelio vadovybę mažinti traukinių skaičių. Tuo būdu pvz. Pensilvanijos linija sustabdo 29 keleivinius traukinius, Baltimore ir Ohio—25 ir tt. Siūloma mažinti ir vakarinių Čikagos priemiesčių traukinių.

RAGINA KURTĖ VAKARŲ DEMOKRATIŲ VIENYBĘ

Garsus Čikagos Universiteto profesorius ir atomo mokslininkas Urey užsienį reikalų pakomisijoje pareiškė, kad net vandenilinė bomba gali būti priešoj smugeliuota į JAV uostus. Rusija gal šiais metais turėsianti pakankamai atominių bombų, kad iš to jau susidarytų reali gresmė.

Nobelio premijos laimėtojas Urey ragina JAV vyriausybę vadovauti vakarinių demokratų federalinės unijos sudarymui, nes kitaip gresianti žmonių pražūtis.

PARDAVINĖJAMA NEPADORI LITERATŪRA

Svarbiausi Čikagos knygynai pardavinėja gerų knygų priedangą nepadorią literatūrą. Taip pareiškė apygardos teisėjas Ch. S. Dougherty, kuris įteikė tokių knygų sąrašą valstybės prokurorui, patardamas jų pardavinėjimą persekioti.

ATLEIDO NUO ALIMENTŲ MOKEJIMO

Teisėjas atleido Richard Harper, 29 m., nuo mokėjimo kas mėnuo po 100 dol. buvusiai jo žmonai dviem jo dukterims išlaikyti, nes teismo buvo rasta, kad Harper nėra šių vaikų tėvas.

REIKALAUJA \$315,000 MERGAITEI

17 metų Joan Shoemaker (2326 N. Austin) motina iškelė teisme bylą kaltinamajam Clifan Pahl, 19 m., ir jo tėvui Frederick, 3401 N. Rutherford, už tai, kad jos dukterė buvo paraližuota auto nelaimėje gegužės 13 d.

PROTESTUOJA PRIEŠ HOLLYWOODO SKANDALŲ APRASYMUS

Vakar dienos "Sun-Times" skaitytojų balsuose viena moteris reiškia pasipiktinimą uoliu laikraštinių aprašinėjimų tarirai Hollywoodo garsenybių moralinių skandalų net pirmuose puslapiuose, lyg dabar nebūtų plačiai aprašė vietos amerikiečių spauda.

VOKIEČIŲ STUDENTAI ČIKAGOJE

Šiuo metu Čikagoje vieši aštuoniolika vokiečių studentų. Jie lankosi visuose vietos universitetuose ir kitose žymesnėse vietose. Studentai čia atvyko JAV karinės valdžios V. Vokietijai lėšomis.

DĖL KO NUSISKANDINO STUDENTAS?

Northwestern Universiteto 22 m. studentas (campus leader) L. M. Baker, kuris buvo slegiamas sunkaus akademinės programos darbo, nusiskandino Michigano ežere. Kai kurie iš jo draugų tvirtina, jog jis gąsdinusi dabarties pasaulio problemos, ypač vandenilinė bomba bei santykiai su Sovietų Rusija.

LIUDYS SUDENTŲ LATVĖ

P-lė Irina Tocas, buvusi Latvijos universiteto studentė ir tremtinė, papasakos savo patyrimus tremtyje sekmdienį, 5:30 v. v. parapijos svetainėje Barnabus Fellowship of Grace Lutheran church, River Forest.

CLASSIFIED

ADVT.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia
REIKALINGAS sėvyvas pavienis žmogus di bti mažame ūky. Turės pagelbėti karves melzti, nemokanti pamokysime. Kitas darbas apie gyvulius ir namus. Užlaikymas ir mokesčiai. Turi būti ne girtuoklis. Gali būti ir DP. Kreipkitės laišku: Dan Greben, Twin Lake Road, Rt. No. 1, Richmond, Ill.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkių
JĖGA SIUVAMOS MAŠINOS OPERATORIŲ — JAUNŲ. Turi kalbėti angliškai. Pilnas laikas, nuolatinis darbas. Siuvasimas prie storos medžiagos. Labai geros darbo sąlygos. WHEELER PROTECTIVE APPAREL, INC., 224 W. Huron Street. Superior 7-3948.

PERSONAL

Asmenų Ieško
MOTERIS ieško senesnės ar jaunesnės moters kartu gyventi. 6808 So. Artesian Ave. Tel. HElock 4-9254.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai
RENDON kambarys, su arba be valgio, arba rendosius vedusiai porai be vaikų. 7301 So. Racine Ave.

RENDON kambarys dėl pavienio dirbančio vyro. Ne girtuoklio. Su arba be valgio. Prospect 6-2541.

RENDON kambarys pavieniam vyram. Maudynė. Galima gamintis valgi. \$5.00 į savaitę. 2113 So. Halsted St. HAYmarket 1-8331.

RENDON kambarys privačioj šeimoje. 2545 W. 43rd St. YARDS 7-6489.

VALYMO krautuvė. Gerai išdirbtas biznis, 26-tos ir Lawndale apylinkė. Puikūs rakandai. Tikras pirkinys. Sautike paprastom dienom Mr. Hoffman. Financial 6-2870.

RENDON miegamasis kambarys, garų šildomas. John Petronis, 2944 Lexington St., antras aukštas.

RENDON kambarys, su arba be valgio, arba rendosius vedusiai porai be vaikų. 7301 So. Racine Ave. Stewart 3-1641.

TO RENT—WANTED
Ieško Renduoti
LIETUVIS VETERANAS, ŽMONA ir 5 mėnesių mergaitė ieško 4 arba 5 nefurnituotų kambarių. Malonėkit telefonuoti: MUseum 4-0665.

NAUJO SAVININKO ISVYTA
79 metų šeima ieško 5-6 kambarių buto be rakandų. Pečiūm ar furnas šildomo. Malonėkit mums padėti. LAFAYETTE 3-4950

JAUNA PORA IR KODIKIS
ieško 3 ar 4 kambarių buto, su rakandais arba be jų. Pageidautina 4500 Western apylinkėje. ALBANY 2-8535

VETERANAS SU ŽMONA
3 GRAŽŲ VAIKAI
Ieško 5 ar 6 kambarių be rakandų. Malonėkit pašaukti: LAFAYETTE 3-0003

SCHOOLS AND INSTRUCTIONS
Mokyklos ir Pamokos
VICTORY BUSINESS SCHOOL
Vadovybėje Miss Sarah Sabolsky. Ypatiškos pamokos shorthand, typewriting. 4305 So. Parkway. OAKland 4-3925. Rezultatai garantuojami.

PADAUGĖJO MOKINIŲ

Čikagos viešosiose mokyklose ši semestrą padidėjo kiek mokinių. Aukštesniosiose mokyklose įregistruota 92,399 (pernai tuo laiku 92,074), o pradinėse 265,212 (pernai 264,230).

INFORMACIJOS SPAUDOS KLAUSIMAI

Nežinodami, kaip šiam krašte sudaromi įstatymai, žmonės neretai mano, jog social security įstatymas jau pakeistas. Šis įstatymas tebėra nepakeistas, nors ir yra pakeitimo projektų (sumanymų).

Jei ir dar kam būtų kokių tuo klausimu neaiškumų, valdžios įstaigos pataria kreiptis į šias vietas (social security offices): 1425 So. Racine, 225 N. Pulaski, 1579 N. Milwaukee, 1045 Lawrence, 79 E. Adams, 417 E. 47th st., 703 W. 66th st.

● Vokiečių studentas Horst Stark prisipažino Kiel policijai prie meno paveikslų vogimo. Jis buvo pasidėjęs į banką 1,500 tapytojų darbų, kurių vertė siekia 23,800 dolerių.

Uošvė niekad neprisimena, kad ir ji buvo marti.

Ispanų patarlė

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavinimi
MIAMI, FLORIDA
Pardavinimi ir rendavimui namai Miami, Fla. ir Miami Beach, Fla. Atvažiuo į Miami kreipkitės pas: Tamas V. Chern (Chernauckas) 29 N. E. 45th St., Miami, Fla. Telef. 89-6427.

4 FLATU medinis, asbestos apdengtas, cementinis pamatas. 2 flatas galima užimti. 33-cia ir Union Ave. CALumet 5-4118.

BARGENAS, 3528 W. 63rd St., 2 aukštų medinis. Didelė krautuvė, 8 kambarių statys. Tuojau įėjimas. \$9,500 Lengvos sąlygos. WA 2-5236.

2 po 6, mūrinis, bungalow stogas, 2 karų garažas. Abudu flatai šildomi. Kaina \$21,000. Arti 71st ir Talmann Ave. HElock 4-0085 Klauskite Kuzmak.

PUIKIOS UNION PIER NUOSAVYBES
Jeigu jūs ieškote nusipirkti ūkį, rezortą ar miesto nuosavybę Union Pier, Michigan, apylinkė, rašykite: CHAS. M. KONVALINKA, Union Pier, Mich.

1020 S. LOOMIS, 16 apartamentų, 6 po 5, 10 po 2 ir 2 krautuvės. Pūšium šildomi. Gerame stovy. Patogioji apylinkė, ne brangus užlaikymas, geros įplaukos. Prieinama! Grynaus arba išmokėjimais. Savininkas. CAnal 6-5362, vakarais.

EAGLE River, Wis. 200 akrų farma, 100 pėdų barnė. Silo, mašinoms, čiaurės, aruodas, garažas, vištininkas. Visur yra elektra. 4 kambarių stuba, pilnas beismontas. 80 akrų išdirbtos, 120 akrų medžiais apaugusios. 40 akrų ežero pakrastyje. Kaina prieinama. Dėl informacijų šaukite: GROvehill 6-2144.

NAUJAI STATOMAS

5 kambarių naujas moderniškas bungalow, su 3 miegamais kambariais. Taigi vieta prirengta viškos. Kam reikalingas toks namas, atšaukite 7219 So. Washtenaw Ave.

ARTI 79th ANT ARCHER AVE.
Taverna ir 2 po 4 kamb. flatai. Svarūs, A-1 stovy. Karštu vandeniu stokeri šildoma. Arti mokyklos, krautuvės ir transportacijos. Tuoj įėjimas į taverną ir 4 kamb. apart. Kiti kambariai išrenduoti už \$60 į mėn. Kaina \$15,500 Dėl informacijų šaukite sav.: Willow Springs 1066.

MARQUETTE MANOR
10 flatų, 2 po 5, 8 po 4 kambarius. Kaina \$46,000
4 po 5, 4 karų garažas \$30,000
2 po 5, mūrinis \$20,000
7131 SO. MOZART ST.
GROvehill 6-4365.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavinimi
PIENININKYSTĖS FARMA, 295 akrai. Moderni 10 kambarių stuba, moderni barnė, talpinanti 52 galvijų, pienui stubelė, kiti pastatai. Yra tinkama auginimui mėsa galvijų. Daniel Doyle, 1024 N. Lewis, Waukegan, Ill.

PARDUODAMAS ūkis Wisconsin, 130 akrų, prie didelio kelio, arti miesto — tik 1 mylia, 7 kambarių stuba, didelė barnė, garažas mašinoms, vištininkas, grūdų sandėlis malkoms sandėlis ir visi kiti reikalingi pastatai. Visai nedidelė kaina arba namams ir maža namuka. Čienos priemiesčių. Priežastį patvirtite. Rašykite: S. R. R. 1, Box 49, Waupaca, Wisconsin.

60 AKRU farma, 9 kamb. stuba. Visi pastatai geri. Kaina \$6,500. Išmokėjimais.

Taipei 40 akrų farma, 6 kambarių stuba, visi pastatai geri. \$5,200. Išmokėjimais. Abi farmos Michigane. 135 mylios nuo Chicago. Savininkas 833 W. 35th PLACE, antras aukštas iš kiemo.

MICHIGAN "Tax Land"—ežero, upės pakraščio. Tinkama žemdirbystei žemė, mišku. \$3 už akrą ir aukščiau. Prisiųskite \$1 dėl sąrašo ir kainų. Yra tūkstantčiai akrų šlaurės 30 km. tęsė. Michigan Lands Office 2101 W. St. Joseph, Lansing 15, Michigan.

200 AKRU PIENO FARMA
Mylia ir pusė nuo Big Rapids, Mich. Viena iš geriausių Meara County. \$150 už akrą. Irenačiai verti, daugiau neuž kainą už viską. Išmokėjimais. Harry Baumunk, Big Rapids, Michigan.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
MACHINE SHOP ISTAIGA
Visiškai moderni, prieinama kaina. su namu arba be. Išdirbtas biznis. Pietinėj dalv. Anžūreimui šaukit: MIDWAY 3-3284.

GROSENE ir kitokio maisto krautuvė, įplaukos virš \$700 į savaitę. \$5,300. Išmokėjimais atsakomiesiems žmonėms. 6522 So. Ashland Ave.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavinimi

MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę

arba Bathroom su Steel Wall Tile kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė. Kreditas. Lafayette 3-2977

Pasirinkimas gražiausių spalvų.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Ausai ir Sunkvežimiai Pardavinimi
DEL GERŲ KARŲ MATYK SIVUOS
46 BUICK 4 dr. Super \$1,095
47 PLYMOUTH 4 door 895
49 BUICK Super 4 dr. 1,895
40 HUDSON, svarus, ger. pad. 345
48 CHEVROLET 4 door 1,095
HANSEN BUICK INC.
1701 119th St. ESsex 5-5941
South Shore 8-3064.

TOBULOS MAŠINOS

Vieno savininko, kaip nauji visiškai. Kiekvienas turi radijo, šildytuvą ir visus įrengimus. Garantuoti. Lengvos išmokėjimo sąlygos.
OLDS, '49—98 Deluxe 4-dr. \$2,350
OLDS, '48—98 Deluxe 4-dr. \$1,650
OLDS, '47—76 4 door \$1,275
BUICK '47 Super 4-dr. \$1,295
PONT, '47 Stream. 6 sedanet \$1,195
OLDS, '47—98 Custom 4-dr. \$1,350
MERCURY '47 club cpe. \$1,050
PLYMOUTH '48, 4-dr. sedan \$1,195
OLDS, '46—76 4 door \$950
CHRYSL, '46 Town ir country \$1,150

General Motors lengvos sąlygos

MAY MOTORS SALES

Olds, dyleris per ketvirtį amžiaus.

7411 So. Halsted Street

A. & C.

MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

GERAS PASIRINKIMAS
VARTOTŲ KARŲ
VISUOMET